Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варочаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:	
На 1 месяц	— 70 к.
„ 3 „	2 р. — к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.
Зьмена адрасу: іншагародняя	— 20 к.
мясцовыя	— 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:	
За радок нанпарэлі пасьля тэксту	— р. 50 к.
За радок нанпарэлі пасярод тэксту	1 р. — к.
За радок нанпарэлі перад тэкстам	1 р. 50 к.

Сьпешныя на 50 проц. даражэй.

Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:	
За 1 дакумэнт	35 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумэнт	15 „
За кожны дадатковы	5 „

Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА У канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.
АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 3 (2191) Серада, 4-га студзеня 1928 г.

АБ СПРАВАЗДАЧАХ САВЕТАЎ ВЫБАРШЧЫКАМ.

Ужо адзначалася, што адным з найважнейшых момантаў у падрыхтоўча-перавыбарчай кампаніі саветаў зьяўляецца арганізацыя справаздачнасьці саветаў перад выбаршчыкамі. Наперад можна сказаць, што актыўнасьць выбаршчыкаў на перавыбарах саветаў цалкам залежыць ад якасьці справаздачнай і падрыхтоўчай кампаніі.

Перш за ўсё трэба адзначыць агульнае палажэньне саветаў, якія ажыцьцяўляюць, пад кіраўніцтвам партыі, сацыялістычнае будаўніцтва, залучаючы ў гэтае будаўніцтва гарадзкі пралетарыят і шырокія масы сялянскага і местачковага актыву.

Задачы, якія выцякаюць з лёзунгу ажыўленьня саветаў: замацаваньне кіраўнічай ролі з боку пралетарыяту і беднаты ў саветах, у іх масавай і практычнай працы; палепшаньне савецкага апарату ў цэнтры і на мясцох, яго патананьне і абнаўленьне; згуртаваньне навокал саветаў шырокага беспартыйнага актыву з рабочых, батрацтва, жанчын, беднякоў і сераднякоў—у значнай частцы выкананы.

Роля саветаў, як кіраўнікоў гаспадарчага і культурнага будаўніцтва на мясцох, значна павялічылася: яны ня толькі сталі лепш выконваць загады, але і самі праяўляюць ініцыятыву. Масавая работа саветаў праз сэкцыі, камісіі і пленумы і кіраўніцтва сходамі, у параўнаньні з мінулым годам, пашыралася і арганізацыйна замацоўваецца. Справаздачная кампанія павінна паказаць добрыя вынікі і адмоўныя бакі працы саветаў.

На мінулагодніх выбарчых сходах па практычных пытаньнях савецкага будаўніцтва, саветы атрымалі ад выбаршчыкаў наказы,—як дырэктыву—плян гадавой працы. Справаздача кожнага дэпутата аб дзейнасьці савету павінна даць поўны адказ на тое, што зроблена ім, дэпутатам і саветам наогул, у напрамку выкананьня дырэктывы наказу.

Кожны выбаршчык заінтарасаваны ў тым, каб з гадовае справаздачы даведацца аб сапраўднай рабоце савету ў справах эканамічнага і культурна-сацыяльнага разьвіцьця.

Тут трэба ўспомніць аб недахопах справаздачнай кампаніі леташняга году з тым, каб не рабіць памылак у гэтым годзе. Галоўнымі недахопамі ў справаздачнай кампаніі 1926 г. трэба лічыць:

1. Недастатковае залучэньне на справаздачныя сходы батрацтва, беднаты і жанчын; гэты недахоп зьяўляўся вынікам таго, што к справаздачнаму сходу ў многіх мясцох ня вызначаўся цьвёрда дзень і час сходу: выбаршчыкі абвяшчаліся за 2-3 гадзіны да сходу, будынак загадзя не падрыхтоўваўся; былі выпадкі, калі сход зьбіраўся, а дакладчык ня прыходзіў і з гэтае прычыны нанова склікаліся сходы па некалькі разоў.

2. У шмат мясцох на абвестку дню справаздачнага сходу ў першую чаргу ставіліся справаздачы: райвыканкому, каапэрацыі, камітэту ўзаемадапамогі і г. д., прычым часта бывала, што справаздача савету абгаварвалася трэцім альбо чацьвертым пытаньнем.

3. Справаздача савету будавалася так, што яе зьмест ня можа зацікавіць выбаршчыкаў: дакладчык у лічбах адзначаў колькасьць насельніцтва, гаспадарак, ворнай і няворнай зямлі, сенажаці, коняй, кароў, гусей і г.д., мала ці зусім нічога не гаворачы аб тым, што і як на працягу году рабілася саветам,—як выканан наказ.

4. Культурна-асьветныя ўстановы: клюбы, нардамы, хаты-чытальні, чырвоныя куткі і нават насьценныя газэты, параўнаўча, слаба прымалі ўдзел у падрыхтоўцы грамадзкай думкі да справаздачнае кампаніі і г. д.

Праводзячы падрыхтоўку, кожны савет павінен у першую чаргу зьнішчыць памылкі і недахопы мінулага; усе перашкоды пры правядзеньні справаздачнасьці павінны быць заранёй прадугледжаны.

Максымум увагі стварэньню ўмоў, якія найлепш забясьпечаць актыўнасьць выбаршчыкаў на справаздачных сходах.

Трэба ўвесьці такі парадак, каб ва ўсіх мясцох справаздача сельсавету на справаздачным сходзе была галоўнай і абгаварвалася першай; каб райвыканком рабіў сваю справаздачу пасьля савету, астанаўліваючыся ў большасьці на высьвятленьні тых момантаў работы, якія больш зацікавілі выбаршчыкаў і ня досыць высьветлены справаздачай савету. Справаздачы ні ў якім выпадку не павінны займаць больш гадзіны—40-45 хвілін.

Справаздача савету да вынясеньня на агульныя сходы павінна быць прапрацована калектыўна камісіямі, прэзыдыумам і пленумам, памятаючы, што кожны член савету адказвае за працу ўсяго савету, а савет у цэлым павінен быць адказным за дзейнасьць і справаздачнасьць кожнага дэпутата.

Ад упаўнаважаных, якія прымацаваны да сельсавету на час перавыбараў, патрабуецца максымум дапамогі саветам у іх справаздачнасьці. Трэба поўнасьцю забясьпечыць самакрытыку і дзелавую крытыку дакладаў.

Бязумоўна, што ў аснову справаздачнасьці належыць пакласьці данныя аб выкананьні саветам наказу і ажыцьцяўленьня пастаноў райённага зьезду саветаў і вышэйшых органаў улады.

Самы парадак справаздачнасьці, мнé здаецца, трэба пабудаваць, прытрымліваючыся зьместу наказу з падзелам асобных частак работы савету па асноўных галінах савецкага будаўніцтва: арганізацыйна-адміністрацыйнай, гаспадарча-эканамічнай і культурна-сацыяльнай.

У першай частцы справаздачы павінна быць дадзена характарыстыка таго, як ажыцьцяўлялася масавая і агульна-дзелавая праца савету. Гэта значыць, што тут павінна быць высьветлена, наколькі савет у сваёй штодзённай рабоце быў зьвязан з працоўнымі масамі, як ён абслугоўваў агульныя іх запатрабаваньні, як праводзілася дапамога беднаце, яе роля ў савецка-грамадзкай працы ў раёне савету; у чым заключалася сувязь савету з актывам і грамадзкімі арганізацыямі і што ім (саветам) зроблена для іх разьвіцьця і ўзмацненьня, аб тым як савет кіраваў сходамі насельніцтва і дапамагаў вырашаць грамадзкія справы.

Трэба высьветліць, у чым выявілася дзейнасьць савету па ажыцьцяўленьні палітыкі савецкай улады, пастаноў вышэйшых савецкіх органаў і зьездаў; якія мерапрыемствы праведзены саветам па растлумачэньні насельніцтву важнейшых законаў ураду, як праводзілася сувязь савету з вышэйстаячымі органамі; колькі і якія пытаньні ўзьняты саветам па сваёй ініцыятыве перад раёнам ці акругай, як вырашаны гэтыя пытаньні.

Трэба сказаць, што канкрэтна зроблена ў справе барацьбы з хуліганствам, самагонакурэньнем, як вядзецца нагляд з боку савету за выконваньнем насельніцтвам абавязковых пастаноў, як працуюць сельскія выканаўцы.

У частцы гаспадарчай дзейнасьці савету павінны быць высьветлены работы па падняцьцю эканамічнага дабрабыту данага савету наогул і сельскае гаспадаркі ў прыватнасьці, правільна характарызуючы лічбамі і фактамі яго рост і напрамак.

Асаблівую ўвагу трэба зьвярнуць на высьвятленьне пытаньняў: становішча землябудаўніцтва, мэліярацыі, становішча калектываў, арцеляў, забясьпечаньня бяднейшага насельніцтва прыладамі, насеньнем, аграномічная дапамога, каапэрацыя, крэдыт, агнятрывалае будаўніцтва і г. д.

Разам з гэтым трэба высьветліць выбаршчыкам становішча прамысловасьці (дзяржаўнай, каапэрацыйнай, саматужніцкай і прыватнай) і магчымасьці далейшага яе разьвіцьця і мерапрыйманьні савету ў гэтым напрамку. Неабходна дакладна высьветліць работу савету ў галіне палепшаньня становішча мастоў, шляхоў, студняў, пажарнай аховы і г. д.

Пытаньне падаткаў і бюджэту павінна заняць таксама значнае мейсца ў дакладзе: удзел савету ў пабудаваньні райённага каштарысу; крыніцы прыбыткаў і магчымасьць іх павялічэньня, ступень забясьпечанасьці каштарыснымі сродкамі ўстаноў савету.

Трэцяя асноўная галіна работы савету—культурна-сацыяльная. У гэтай галіне работы савету неабходна высьветліць становішча школ, колькасны абхоп імі дзяцей школьнага ўзросту наогул і беднаты ў прыватнасьці. Зьнішчэньне няпісьменнасьці сярод дарослых, работа хат-чытален, становішча больніцы, лекавых вучасткаў, барацьба з вядзьмарствам, палепшаньне быту.

Вось тыя галоўныя моманты справаздачнай кампаніі і прыкладны парадак у яе правядзеньні.

Неабходна яшчэ раз падкрэсьліць, што ўсе галіны работы савету павінны асьвятляцца дакладчыкамі з пункту погляду выпаўненьня наказу выбаршчыкаў і пастаноў вышэйшых савецкіх органаў.

А. ХАЦКЕВІЧ.

НЯСТРЫМНЫ НАСТУП АЎСТРЫЙСКАГА ФАШЫЗМУ.

ВЕНА, 2-І. Орган аўстрыйскае кампартыі «Ротэ-Фанэ» сьцьвярджае ў навагоднім артыкуле, што пасьля ліпнеўскіх падзей аўстрыйскі фашызм распачаў наступ, усё больш няўстрымны па меры таго, як сацыял-дэмакратыя капітулюе і нікчэмным выклянчваньнем спрабуе схіліць буржуазею да заснаваньня кааліцыйнага ўраду. „1928 год—гаворыцца ў артыкуле—будзе годам перамогі аўстрыйскага пралетарыяту, калі ён канчаткова пераможа дэмакратычныя мары і аб'яднаецца пад сьцягам кампартыі».

Прароцтвы меншавікоў на сваю галаву.

ВЕНА, 2-І. У зьвязку з новым годам сацыял-дэмакратычная партыя Аўстрыі зьвярнулася да сваіх прыхільнікаў з «лістом», у якім зазначаецца, што ў палітычных адносінах 1928 год адзначыцца для Эўропы паваротам улева. У лісьце падкрэсьліваюцца заслугі венскага краявога парляманту ў тым ліку гарантыйны крэдыт, нададзены з мэтаю дапамогі вывазу ў СССР, і пералічваюцца бліжэйшыя задачы партыі.

ЯК ІМПЭРЫЯЛІСТЫ „ЦЫВІЛІЗУЮЦЬ" КАЛЁНІІ

БЕЛЫ ТЭРОР У ІНДАНЭЗІІ.

АМСТЭРДАМ, 27-XII. Як паведамляе афіцыйнае галяндзкае агенцтва «Анэта», генэрал-губарнатар Інданэзіі адхіліў хадайніцтва аб памілаваньні трох удзельнікаў паўстаньня ў Сэлюнгканзе, засуджаных да пакараньня сьмерцю. Адначасна адхілена хадайніцтва аб памілаваньні яшчэ трох удзельнікаў паўстаньня, з якіх адзін засуджан да зьняволеньня ў астрозе на ўсё жыцьцё, а два іншыя—на 20 гадоў.

Сэлюнгканг—цэнтр паўстаньня на Суматры ў пачатку 1927 г., у якім брала ўдзел пагалоўна ўсё тубыльскае жыхарства.

Камуністычны дэпутат галяндзкага парляманту дэ-Вісэр падаў у парлямант прапанову забараніць фізычныя кары ў Інданэзіі, якія ўжываюцца да гэтага часу ў астрогах і на дзяржаўных прадпрыёмствах у адносінах да тубыльцаў. Прапанова дэ-Вісэра была падтрымана толькі адным сацыял-дэмакратычным дэпутатам Крамэрам. Большасьць парляманту, разам з якім галасавалі ўсе іншыя сацыял-дэмакраты, выказалася нават проці таго, каб паставіць прапанову дэ-Вісэра на абмеркаваньне.

Растрэлы ў францускай Сірыі.

АНГОРА, 22-XII. У Дамаску за апошнія дні было пакарана сьмерцю некалькі чалавек, якія бралі ўдзел у паўстанцкім руху. У Бэйраце публічна пакараны сьмерцю друз рабочы Алі Фахр, які браў у 25 годзе ўдзел у наступе друзаў на Рашэйю. Алі Фахр быў выдадзен францускай уладзе палястынскім урадам.

У мясцох зьняволеньня і ў высылцы паранейшаму знаходзяцца сотні і тысячы сірыйскіх нацыяналістаў. Агітацыя за амністыю знаходзіць водгук ва ўсіх без выключэньня колах жыхарства настолькі, што ў некаторых мясцовасьцях француская ўлада баіцца новых непарадкаў.

Ісьляндыя ў палоне ангельскіх нафтавікоў.

БЭРЛІН, 2-І. Паведамляюць, што з прычыны буйнага стратэгічнага значэньня Ісьляндыі ангельскія нафтавыя таварыствы арганізуюць там нафтавыя станцыі, ёмкасьць якіх больш чым у два разы перавышае гадавую патрэбу газы на гэтай дацкай высьпе. Мясцовае жыхарства з трывогаю сачыць за пабудоваю гэтых станцый, памятаючы гады сусьветнае вайны, калі ангельскі камісар па правядзеньні блёкады Кэбль самаўласна рэгуляваў цэны і ўжываньне нафты на высьпе.

ЛЁКАУТ 21.000 ШВЭДЗКІХ РАБОЧЫХ.

СТАКГОЛЬМ, 2-І. Перамовы між рабочымі і ўласьнікамі прадпрыёмстваў па выпрацоўцы драўніннае масы адносна згоды аб заработку нэ далі ніякіх вынікаў. З гэтае прычыны, сёньня на прадпрыёмствах па выпрацоўцы драўніннае масы пачынаецца лёкаут.

Сёньня абвешчан лёкаут на 40 невялікіх жалезных капальнях, між рабочымі і ўласьнікамі якіх таксама не дасягнута згода па пытаньні аб заработку. Агульны лік ахопленых лёкаутам рабочых дасягае 21 тысячы.

МАГЧЫМЫ ПЕРАГЛЯД ПЛЯНУ ДАУЭСА.

ПРАЭКТ ЗЬМЯНШЭНЬНЯ НЯМЕЦКАГА РЭПАРАЦЫЙНАГА ДОЎГУ.

БЭРЛІН, 2-І. Насупроць афіцыйных адхіленьняў з амэрыканскага боку, зробленых у апошнія дні, «Дэйтшэ Бэргвэрк Цэйтунг» (орган нямецкае цяжкае прамысловасьці) паведамляе, спасылаючыся на пэўныя крыніцы: «Чуткі аб надыходзячым пераглядзе пляну Дауэса маюць вельмі рэальную падставу і грунтуюцца на сур'ёзных прапановах амэрыканскіх банкіраў.

Згодна гэтых прапаноў, рэпарацыйная праблема павінна быць вырашана ў адпаведнасьці з міжнароднаю запазычанасьцю Злучаным Штатам: замест 2 міліярдаў даляраў міжсаюзьніцкіх даўгоў Амэрыка павінна будзе атрымаць 4 міліярды 250 міліёнаў даляраў ад Нямеччыны. Пры дапамозе міжнароднага банкаўскага кансорцыуму і зацікаўленых урадаў у гэтым выпадку павінна быць выпушчана пазыка ў 6 міліярдаў даляраў—4 міліярды 250 міліёнаў Злучаным Штатам, паўтары міліярды на стабілізацыю эўрапейскіх валют і 250 міліёнаў даляраў на выкуп пазыкі, нададзенай Нямеччыне па пляне Дауэса—з 5 з паловаю процантаў гадавых і аднаго з паловаю проценту на пагашэньне асноўнае сумы пазыкі, якія павінна будзе выплачваць Нямеччына.

Такім парадкам, рэпарацыйны доўг Нямеччыны будзе складаць замест 132 міліярдаў марак толькі 6 міліярдаў даляраў з гадавымі ўзносамі ў памеры 420 міліёнаў даляраў".

БАРАЦЬБА ЗА АМНІСТЫЮ ПАЛІТВЯЗЬНЯМ У БАЎГАРЫІ.

ВЕНА, 30-XII. Як паведамляюць з Сафіі, у сьпіс вязьняў, амніставаных каралём у зьвязку з калядамі, было ўпісана некалькі палітычных. Аднак, усе яны падалі калектыўную заяву міністру юстыцыі з адмоваю ад дараваньня віны, зазначыўшы, што выйдуць з астрогу толькі на аснове агульнае і безагаворачнае амністыі ўсім вязьням.

Заява палітычных зрабіла ва ўсіх колах Баўгарыі вялічэзнае ўражаньне. Нарада парляманцкіх фракцый рабочае партыі, сялянскага саюзу, сацыял-дэмакратаў і партыі дробных рамясьнікоў ухваліла зьвярнуцца да прэм'ера, чаму да гэтага часу ўрад не падаў у парлямант законапраэкту аб амністыі.

У Сафіі на супольнай нарадзе прадстаўнікоў лігі правоў чалавека, жаночага саюзу, незалежных прафсаюзаў Баўгарыі, саюзу сялянскае моладзі, саюзу сацыял-дэмакратычнае моладзі і сацыял-дэмакратычнае партыі створан «камітэт па барацьбе за амністыю».

РЭПРЭСІІ ЗА ПРАЎДУ АБ СССР.

ВЕНА, 30-XII. Як паведамляюць з Сафіі, пракуратура прыцягнула рэдактара рабочае газэты «Навіны» да адказнасьці за артыкул у адным з верасьнёўскіх нумароў газэты аб савецкім павільёне на венскім міжнародным кірмашы. Аўтар гэтага артыкулу, спыняючыся на экспанатах у савецкім павільёне, зазначаў на вялічэзнае прыроднае багацьце і прагрэс сацыялістычнага будаўніцтва СССР і заклікаў да актыўнага падтрыманьня СССР і выступленьня проці ў падрыхтоўцы імпэрыялістычнае вайны.

Кастрычнікавы прызыў швэдзкае кампартыі.

СТАКГОЛЬМ, 25-XII. Швэдзкая камуністычная партыя правяла сваю кампанію ў сувязі з 10-цігодзьдзем Кастрычнікавае рэвалюцыі з вялікім посьпехам. За час кампаніі было праведзена каля 260 рэвалюцыйных сьвят, на якіх перабывала да 55 тысяч удзельнікаў. У арганізацыі сьвят побач з кампарыяй брала ўдзел каля 20 прафэсыянальных арганізацый. За час кампаніі заснавана 11 мясцовых партыйных арганізацый з 700 новымі членамі, а таксама некалькі новых вытворчых і вясковых ячэек.

БОМБЫ У КАЗАРМЫ ЧАНКАЙШЫСТАЎ.

Шанхай на ваенным становішчы.

ШАНХАЙ, 2-І. 30 сьнежня ўвечары ў кітайскім горадзе Шанхая Чапэй былі кінуты дзьве бомбы каля казарм 61 палка. У зьвязку з гэтым, на ўсёй кітайскай тэрыторыі Шанхаю абвешчана ваеннае становішча. Кітайскі друк прыпісвае выбух бомб камуністам.

РАСЕЙСКІЯ ЧОРНАСОЦЕНЦЫ—ДАРАДЧЫКІ ЧАНКАЙШЫСТАЎ.

ПЕКІН, 2-І. Тэлеграфнае агенцтва „Азіятык Ньюс" паведамляе, што генэрал Чэн-Тао ў Ханькоу назначыў былога царскага консула Бялушэнку сваім палітычным дарадчыкам.

КАТ У АДСТАЎЦЫ.

ТОКІЁ, 2-І. Водлуг надасланых сюды вёстак, генерал Лі-Фу-Лін прыехаў з Кантону ў Ганконг, дзе агаласіў заяву аб сваёй адстаўцы.

НЯМЕЦКАЯ ЗБРОЯ Ў ПАЎНОЧЦАЎ.

ПЕКІН, 2-І. Паведамляюць, што ў Цындао (порт у правінцыі Шандунь) рэквізаваны ... чыгуначных вагонаў для перавозкі зброі і амуніцыі, прыбыўшых з Нямеччыны для Сун-Чуан-Фана. Прыбыўшая зброя і амуніцыя перавозяцца ў Цзінань (сталіца Шандуньскай правінцыі).

ТАВ. ПАХВАЛІНСКІ ЗАНЯДУЖАЎ.

Супрацоўнікі кантонскага консульства выяжджаюць у СССР.

ШАНХАЙ, 31-XII. Як паведамляе тэлеграма Рэйтэра з Ганконгу, пасьля прыезду Пахвалінскага ў Ганконг ён і яго падарожнікі выяжджаюць у Шанхай на параходзе „Суйюань" 1-га студзеня. Калі ў Шанхаі ім не дазволяць высадзіцца, дык яны паедуць на Кобэ.

Тэлеграма дадае, што Пахвалінскі захварэў.

КАНТРАБАНДНАЯ ЗБРОЯ З ІТАЛІІ Ў АЎСТРЫЮ.

ВЕНА, 2-І. Газэта «Морген» паведамляе, што ўчора ўдзень на прыгранічную аўстра-вэнгерскую станцыю Сангадарт (у Штырыі) прывезена 5 вагонаў з кулямётамі, якія накіроўваюцца з Італіі. У аўстрыйскай мытніцы на кулямёты была пададзена фальшывая накладная на «машынныя часткі». Раней, чымся аўстрыйская мытная ўлада здолела выявіць сапраўдны характар грузу, вэнгерскія чыгуначнікі паставілі да вагонаў, якія былі на вэнгерскай каляіне, вайсковую варту, якая сілаю перашкодзіла намеру аўстрыйскае мытнае ўлады накіраваць вагоны назад у Аўстрыю.

У знак пратэсту проці ўчынкаў вэнгерскае ўлады служачыя аўстрыйскае мытніцы пакінулі Сангадарт. Таварны рух па гэтай каляіне спынен. Пасажырскі рух адбываецца далей.

Фашысцкі тэрор у Польшчы.

РАЗГОН СХОДУ.

У мінулую сераду на тытунёвай фабрыцы пры вул. Макавай у Вільні адбыўся, як піша „Дз. Віл.", сход моладзі па пытаньні аб сваіх прафсаюзных справах. Сход быў разагнаны паліцыяй.

АРЫШТЫ.

У Ёйскай вол., Сакольскага пав., палітычная паліцыя арыштавала шэраг асоб па абвінавачаньні ў антыдзяржаўнай і прадвыбарнай дзейнасьці.

Усіх арыштаваных пасадзілі ў астрог.

ВОБЫСК У КВАТЭРЫ ВАЯВУДЗКАГА.

ВАРШАВА, 30-XII. На кватэры ранейшага дэпутата незалежнае сялянскае партыі Ваявудзкага ўчынен вобыск. Газэты паведамляюць, што паліцыя канфіскавала ў Ваявудзкага ўсё выданьне перадвыбарчае пляцформы сялянскага саюзу «Ніла».

Польскі сельсаюз „працуе".

У працягу сьнежня польскі сельсаюз зрабіў некалькі зьездаў на беларускіх абшарах. Зьезды адбыліся у Ваўкавыску, Саколцы, Беластоку. У студзені адбудзецца зьезд у Горадні.

ПОЛЬШЧА ПЕРАД НОВЫМІ ВЫБАРАМІ.

І Валэйша хоча быць пасло м...

Вядомы на віленскім грунце сваімі авантурніцкімі, дэфэнзыўна-шпікоўскімі спосабамі працы сярод беларускага грамадзянства пан Браніслаў Валэйша выдаў адозву, у якой заклікае „беларускі народ, каб ён памог яму паміраць беларускіх дзячоў". Трэба дзівіцца, што такі скампрамэтаваны палітычна чалавек бярэцца за якуюсь-ці „місію прымірэньня",—хіба-што з даручэньня польскай дэфэнзывы, якая ідзе на ўсе сродкі, абы толькі скампраметаваць беларускі рух.

Міткевіч і той лезе.

Вядомы польскі дэфэнзыўшчык, які разам з бандай «генэрала" Балаховіча ў часе выбараў у сойм у 1922 г. прыкладаў усе высілкі, каб перашкодзіць беларусам выбраць у сойм не запраданых у той час дэфэнзыве людзей, распачаў ізноў сваю дэфэнзыўную акцыю і мае намер выступіць на выбарах з сваім уласным сьпіскам кандыдатаў, ня блёкуючыся ні з водным беларускім сьпіскам.

Блёк Пяста і хадэцыі.

Як паведамляе „Роботнік", блёк Пяста і хадэцыі ўжо канчаткова склаўся. Уложан супольны сьпіс кандыдатаў у некаторых акругах.

Эндэкі ў гэты блёк не ўваходзяць.

Сярод яўрэйскіх партый.

Група сыяністаў кірунку Грынбаума ня рэпрэзэнтуе ўсяе мяшчанскае клясы яўрэяў. Частка сыяністаў і значная большасьць артадоксаў ня хоча ісьці да блёку нацменшасьцяў.

Ня выключана магчымасьць сацыялістычнага блёку Бунду і Паалей-Сыёну.

Б. пасол Галка.

Б. пасол Галка, які быў адным з дзейных сяброў вядомай ашукаўскай партыі „Вызваленьне", а потым перайшоў у „Крайова абядненьне", робіць цяпер высілкі аб атрыманьні ад новай сваёй арганізацыі мандату на Навагрудзкое ваяводзтва для правядзеньня там агітацыйнай акцыі.

Б. пасол Шапэль.

Б. пасол Шапэль, адзін з правадыроў Радыкальнай Сялянскай Партыі Беларускіх Зямель, склікае на 15-га студзеня 1928 г. зьезд сяброў сваёй партыі.

Паліцыя і пэпээсы.

«Роботнік» (№ 353, 1927 г.) падае малюнак перадвыбарнага сходу, які меў адбыцца ў вёсцы Засьценак, Ляхавіцкай вол., Лунінецкага пав. На сход павінны былі прыбыць асобы, якія пражываюць ад данай мясцовасьці ў адлегласьці аж 40 клм. На сход зьявілася каля 50 асоб з некаторым спазьненьнем. Паліцыянт не дазволіў з гэтай прычыны сходу.

Міністр выступіў з «Вызваленьня».

31 сьнежня 1927 г. міністр пошты і тэлеграфу п. Медзінскі паведаміў галоўную ўправу партыі „Вызваленьне" аб сваім выступленьні з гэтай партыі.

Папоўскія «Народная Ніва» і «Трэзвон».

Як паведамляе Віл. манархіскае „Слово", у хуткім часе пачнуць выходзіць дзьве новыя папоўскія часопісі: «Народная Ніва"—орган праваслаўнага выбарнага к-ту, зьарганізаванага пад правадырствам мітрапаліта Дзяніса, і «Трэзвон», які будзе друкавацца на трох мовах—расейскай, украінскай і беларускай. Рэдактарам першай будзе вядомы ў Менску Д. Бохан, а другой—яшчэ не вядома.

157 банкруцтваў.

У працягу мінулага году ў Польшчы збанкрутавала 152 гандлёва-прамысловыя фірмы, г. ё. гандлёвых прадпрыёмстваў—110, прамысловых—4 і адно крэдытвае.

Пакража ў касьцёле.

У канцы сьнежня мінулага году зладзеі абакралі ў Варшаве касьцёл сьв. Яна. Касьцёл гэты зьяўляецца адным з старэйшых і багацейшых у Варшаве. Зладзеі ўвайшлі ў касьцёл пры помачы падробленых ключоў, бо ўсе дзьверы аказаліся цэлымі. Каштоўнасьць абрабаванага яшчэ не падлічана.

Мамонька пабіў Ярэміча.

Віленскае „Слово" (№ 297) паведамляе, што ў памяшканьні „Інстытуту гаспадаркі і культуры" (Вільня, Вострабрамская, 8) дайшло да рукапрыкладзтва між Мамонькай і б. пасолам Ярэмічам. Мамонька ўдарыў Ярэміча кулаком. Прыкрае гэта здарэньне зьяўляецца цяпер прадметам размоў у віленскіх палітычных сфэрах.

У АПОШНІ ЧАС.

(Атрымана а 1 гадз. уночы).

ЗАТРЫМАНЫЯ Ў ВЭНГРЫІ КУЛЯМЁТЫ НАКІРОЎВАЛІСЯ С ІТАЛІІ Ў ВАРШАВУ.

ПАРЫЖ, 3-І. Агэнцтва Гаваса паведамляе, што па вестках вэнгерскага тэлеграфнага агэнцтва прыбыўшыя на вэнгерскую граніцу з Італіі вагоны з кулямётнымі часткамі накіроўваліся ў Варшаву. Вэнгерская тамажня затрымала гэты груз.

РАЗБРОЕНЬНЕ ВОЙСКА БАЙ-ЦЗУН-ЧЫ.

ТОКІЁ, 3-І. Чан-Кай-Шы разброіў войска Бай-Цзун-Чы, якое знаходзілася ў Шанхаі. У Шанхаі абвешчана ваеннае становішча. Неабходнасьць гэтага ўчынку афіцыйна тлумачыцца «пагрозай камуністычнага паўстаньня».

БОЙКІ МІЖ ГУАНДУНСКІМІ І ГУАНСІЙСКІМІ ВОЙСКАМІ.

НЬЮ-ЁРК, 3-І. Па паведамленьню з Кантону, барацьба між гуандунскімі (Чан-Фа-Гуй) і гуансійскімі войскамі (на чале іх стаіць прыхільнік Лі-Цзі-Сіна—Хуан-Сяо-Сян) аднавіліся. Бойкі адбываюцца ў Шэктане (у 80 кілёмэтрах к усходу ад Кантону).

ПРАЦЭС ГРУПЫ ФІНСКІХ ШПІЁНАЎ.

ЛЕНІНГРАД, 3-І. Пачалася справа групы фінскіх шпіёнаў. Цэнтральнай фігурай працэсу зьяўляецца Паукку. Усяго на справе прыцягнута 15 чал.

За дзень.

Каралеўская амністыя.

Баўгарскі кароль абвясьціў амністыю зьняволеным. Зусім зразумела, што ў краіне разьюшанага фашызму, як Баўгарыя, вызваліць з астрогаў палітычных зьняволеных—рэч занадта немагчымая. Тым больш, гэткі выпадак немагчымы ў адносіне да камуністаў і рабочых, якія вось ужо колькі гадоў упарта змагаюцца з ваяўнічым баўгарскім фашызмам, які паўтарае найгоршыя зьдзекі свайго старэйшага сабрата—фашызму італьянскага.

Таму ніхто, зразумела, і не падумаў, што пад амністыю караля таксама падпадуць зьняволеныя рабочыя. Баўгарская камуністычная партыя і лібэральныя грамадзкія арганізацыі Баўгарыі вядуць кампанію за агульную амністыю, за вызваленьне ўсіх палітычных зьняволеных. Гэткага роду кампанія таксама вядзецца і ў іншых буржуазных краінах, але да гэтага часу ніякіх пэўных вынікаў няма. Наш чытач памятае пра нямецкую амністыю кастрычніка 1927 г., абвешчаную Гіндэнбургам. Дарма мы чакалі вызваленьня Макса Гельца і інш. пралетарскіх лідэраў. Гэтая амністыя вызваліла з астрогу толькі манархістаў, фашыстаў і казнакрадаў. Гіндэнбургаўская амністыя ў свой час выклікала вялікае абурэньне працоўных мас усіх краін. Гэты гіндэнбургаўскі вопыт добра памятаў баўгарскі кароль пры абвяшчэньні амністыі і таму ў лік асоб, якія павінны былі быць вызваленымі, таксама трапілі і некаторыя палітычныя вязьні.

Дарма баўгарскі фашызм разьлічваў гэтым узьняць патрыётычны настрой працоўных мас Баўгарыі. Дарма баўгарскі кароль спадзяваўся на палепшаньне адносін насельніцтва да яго. Тыя палітычныя вязьні, якія падлягалі вызваленьню, адмовіліся яго пакінуць. Яны казалі, што пакінуць яго толькі ў тым выпадку, калі будуць вызвалены іх таварышы, г. зн. усе палітычныя зьняволеньня ва ўсіх астрогах Баўгарыі. Сапраўдны рэвалюцыянэр барацьбіт ставіць інтарэсы агульнага характару вышэй сваіх уласных. Гэта яскрава даказалі баўгарскія таварышы.

Лепшым адказам працоўных мас Баўгарыі на гэта будзе яшчэ большае разгортваньне барацьбы за агульную амністыю, далейшы наступ на баўгарскі фашызм, які прымушан будзе адступіць перад наступам усіх працоўных мас.

„Пяцігодка" сусьветнага імпэрыялізму.

Будучы гісторык, як будзе апісваць жыцьцё чалавецтва ў мінулым 1927 г., не абміне маўчаньнем тое вялікае напружаньне, з якім і малыя і вялікія імпэрыялісты працавалі над павялічэньнем узброеньня на сушы, на моры і ў паветры. Як паглядзім спаборніцтвы вялікіх імпэрыялістычных дзяржаў у справе ўзброеньня, дык яно сапраўды нас ня можа ня зьдзівіць.

У плян працы ў бліжэйшыя пяць гадоў Паўночна-Амэрыканскія Злучаныя Штаты вызначылі пабудову: 4-х лінейных караблёў, 26-ці крэйсэраў, 3 авіяносцаў, 32 сумбарынь і 18-ці эскадронных торпэданосцаў.

Выдаткі на іх пабудову складаюць больш 1000000000 р.

Нават буржуазна-рэакцыйны друк разглядае гэтую пяцігодку, як пагрозу для сусьветнага спакою. Італьянская газэта «Пополо д'Італія» піша: «Амэрыка хоча пабудаваць «вялікую армаду» і выкарыстаць Панамскі і Нікарагуанскі каналы, каб перакідаць у працягу 14 гадзін галоўныя сілы свайго ціхаамэрыканскага флёту ў Атлянтычны акіян. Гэткім мэтадам можа быць паралізаваны напад на Амэрыку з боку Японіі і Англіі.»

Ня лепш справа абстаіць і ў Англіі. Будаўнічая праграма зацьверджаная ангельскім парлямантам, прадугледжвае пабудову ў працягу 5-ці гадоў 79 вайсковых суднаў і аднаго плавучага доку. З гэтага ліку 22 судны ўжо будуюцца.

Згодна заявы першага лёрду адміралтэйства вайскова-марскі флёт Англіі зараз складаецца з 395 суднаў, якія маюць 1400 тыс. тон. Сёлета закладаецца яшчэ 1 крэйсэр, 9 торпэданосцаў і 6 сумбарын.

Апроч таго, згодна паведамленьня газэты «Дэйлі Мэйль» у Канадзе ў бліжэйшыя гады будуць закладзены новыя мінаносцы, якія павінны замяніць старыя. Мімаволі праглядаючы гэтую «пяцігодку» мы ніяк ня можам згадзіцца з мірнымі заявамі Чэмбэрлена, Брыяна і Куліджа, якія, падпісваючы адной рукой мірныя дагаворы, другой падпісваюць асыгноўкі на марское і інш. роду ўзброеньне.

Трафэі Ярэмічаў і К-о.

28 сьнежня мінулага году ў Вільні адбыўся зьезд дэлегатаў беларускага сялянскага саюзу і беларускай праваслаўнай і каталіцкай хадэцыі. Як паведамляе «Слово» (№ 297), на зьезьдзе было прысутных 105 асоб, у тым ліку прадстаўнікоў ад правінцыі 47; рэшту прадстаўлялі «статысты», запрошаныя, як відаць, для павялічэньня лічбы ўдзельнікаў зьезду і даданьня яму тым большай вагі». Былі прысутнымі б. паслы сойму: Ярэміч, Рагуля, Сабалеўскі, а таксама б. сэнатар Багдановіч.

«Ня гледзячы на тое, піша далей «Слово», што на зьезд маглі папасьці толькі спэцыяльна запрошаныя асобы—«пэўныя», «прыхільнікі»,—зьезд адзначаўся вельмі няпрыемнымі для ініцыятараў момантамі.

Сярод большасьці прадстаўнікоў з правінцыі зусім выразна выявіўся настрой ня толькі далёкі ад прыхільнасьці, але хвілінамі проста варожы.

Прамовы б. паслоў зусім не рабілі таго ўражаньня, на якое яны былі разьлічаны. Іх перарывалі ўвагамі, злоснымі насьмешкамі, ставілі закіды проці іх палітыкі і г. д.

Проці б. пасла Сабалеўскага было нават вельмі вострае выступленьне. Яго прамова была перарывана выкрыкамі «ганьба», «здраднік».

На катэгарычнае жаданьне прысутных голас пасьля Сабалеўскага атрымаў адзін з прыхільнікаў Грамады, які закінуў Сабалеўскаму здраду Грамады і тых сваіх калегаў, якія цяпер сядзяць у астрозе. Словы гэтыя былі нагароджаны гучнымі воплескамі».

Так апісвае манархічная газэта зьезд беларускіх сельсаюзьнікаў і хадэкаў. Думаецца, што правай абшарніцкай газэце няма ніякага сэнсу радавацца паражцы на зьезьдзе больш умеркаваных элемэнтаў і перамоў радыкальнай апазіцыі, якая куды больш няпрыемна панам абшарнікам, ніж хадэкі і сельсаюзьнікі. І значыць, трэба думаць, што газэта толькі праўдзіва занатавала факт.

У канцы газэта робіць такі няпрыемны панам сельсаюзьнікам і хадэкам вывад:

«Наогул зьезд ясна выказаў, што ўплывы так званага Беларускага Цэнтральнага Выбарнага Камітэту (сельсаюзьніцка-хадэцкага. Рэд.) нават сярод прысяжных былцам прыхільнікаў творчасьці п.п. Ярэміча, Рагулі, Багдановіча і хадэкаў зьяўляюцца больш чым слабымі. Ідэя блёку нацменшасьцяў (буржуазнага. Рэд.), якую яе тварцы Ярэміч і іншыя стараліся абаснаваць і ўсправядлівіць, была спаткана прадстаўнікамі з правінцыі проста варожа»...

Цяжка, відаць, панам Ярэмічам і Рагулям здабыць для сябе новыя пасольскія мандаты. Ня верыць ім заходні беларус.

Праз 150 гадоў.

У Правансе, урадлівай правінцыі французскага каралеўства, шырокай славай карыстаўся ў свой час маркіз дэ-Турэ—уладарны абшарнік і радавіты дваранін. Было гэта даўно, у другой палове XVIII веку, але чорная слава маркіза перажыла яго прах. Праз паўтары сотні гадоў гісторыя гэта была апісана расейскім рэвалюцыянэрам-гісторыкам П. Крапоткіным.

У тыя часы сяляне галадалі. 1.200.000 жабракоў і валацугаў—вось афіцыйная лічба, названая ў Вэрсалі. Немалая доля з гэтага ліку прыпадала і на Праванс. Цэлыя пакаленьні сялян сыстэматычна рабаваліся пакаленьнямі маркізаў дэ-Турэ. Змораныя голадам людзі павінны былі плаціць падаткі нават за права паліць печ, трымаць сабаку. Але надышоў неўрадлівы год. Вясною ўсе запасы былі зьнішчаны. І вось, перад вялізным домам маркіза, перад стайнямі, дзе коні елі авёс, аб якім людзі толькі марылі, перад сьвірнамі, поўнымі збожжа, сабраліся сяляне.

Маркіз вышаў на балкон, выслухаў старыкоў, а потым сказаў:

— На лугох вырасла трава. Не чакайце, пакуль яе зьесьць жывёла, сьпяшайцеся зьесьці самі.

А ўночы галодных сялян выгналі на вуліцу. Дварэцкі правёў іх праз бакавую фортку да сажалкі. У маркіза-бацькі, драхлага старыка—мігрэнь. І сяляне ўсю ноч будуць біць кіямі па вадзе, каб прымусіць жаб змоўкнуць.

Багаты парк маркізаў з фантанамі, пячурамі і іншымі ўпрыгожаньнямі быў адмежаваны чыгуннымі кратамі ад лесу. Тут было шмат дзічыны. Вельмі рэдка ў гэтым лесе паляваў сам гаспадар разам са сваімі прыяцелямі. У іншы час жыцьцё дзічыны пільна ахоўвалася ляснікамі. Калі галодны селянін рабіў замах на забойства зайца, дык яго бязьлітасна секлі.

У галодныя гады спробы папаляваць у садзе маркіза асабліва павялічыліся. Людзі рызыкавалі сваёй сьпіной для харчоў. І вось, аднойчы здарыўся такі выпадак.

Разьюшаны маркіз асабіста сам хацеў пакараць злачынцаў. У той-жа дзень ляснікі злавілі старыка-селяніна і яго 2-х сыноў. Яны забілі труса.

На высокім каштанавым дрэве павесілі гэтых злачынцаў, а труса аддалі сабакам.

* * *

У Лідзінскім ваяводзтве сучаснае Польскае „рэспублікі“—рэспублікі без рэспубліканцаў, шырокаю славаю карыстаецца абшарнік Ясінскі.

Раней пан служыў у маленькім гарадку Вількоміры (Віленскай губэрні). З расейскім начальствам ён жыў вельмі добра і ўціскаў па пэтэрбурскіх дырэктывах аднолькава як літвінаў, так і палякаў. У часе вайны Ясінскі камандваў стралковым палком, а пасьля рэвалюцыі зрабіўся польскім нацыяналам і патрыётам, заслужыўшы такім чынам імя ваяводы ў адной з акругаў Заходняе Беларусі.

Дастасаваўшыся да абставінаў, пан удала „урос“ у пілсудчыну і да моманту перавароту Пілсудзкага аказаў нейкія паслугі гэтаму сёньняшняму дыктатару Польшчы.

Летась Ясінскі атрымаў вялікі надзел зямлі з палацам і вышаў у адстаўку. Тут ён заняўся гаспадаркай: рабіў лікёры, разводзіў сабак і страляў глушцоў.

Уваход, паляваньне, зьбіраньне грыбоў і ягад у панскім лесе былі сурова забаронены сялянам ваколічных вёсак. За гэтым пільна сачылі ляснікі з ранейшых легіянэраў.

У жніўні леташняга году пан ехаў вярхом на кані, абкружаны сабакамі. Ён заўважыў, як на палявы сялянскі хлапчук вымаў з пасткі труса. Пан вельмі раззлаваўся і сьвіснуў, і цэлая зграя сабак кінулася на хлапчука. Хлапчук пабег, а сабакі за ім, а ззаду скакаў Ясінскі, махаючы арапнікам.

Сабакі, дагнаўшы хлапчука, перагрызьлі яму глотку. Праз некалькі хвілін хлапчук памёр...

Пан Ясінскі ня спыняе і зараз разводзіць сабак і страляць глушцоў.

* * *

У пачатку мы забыліся памянуць пра адну акалічнасьць.

У Правансе паўтары сотні гадоў таму назад каля каштанавага дрэва сабраліся сяляне, тысячы сялян. Яны штурмавалі палац маркіза дэ-Турэ, зьнішчылі яго дашчэнту, гаспадару адсеклі галаву, а цела спалілі разам з рэштамі палацу.

У памяць трох пакараных сьмерцю сялян гэта месца завецца „Трусовай лагчынай“. **І. І.**

Развой рэспубліканскага руху ў Юга-Славіі.

ВЕНА, 30-XII. Як паведамляюць з Белграду, у Ягодзіне адбыўся кангрэс рэспубліканскае партыі. Прысутнічала блізка 350 дэлегатаў. Прамоўцы выказвалі ўпэўненасьць у нядоўгавечнасьці сучаснага рэжыму рэакцыі.

Высокастаўлены растратчык.

ВЕНА, 30-12. У белградзкім судзе скончылася справа ранейшага чыноўніка міністэрства ўнутраных спраў Стэпіча, абвінавачанага ў растраце 1.600.000 дынараў. Праз Стэпіча сотні тысяч дынараў выдаваліся без вялікага кантролю асабовым прыяцелям і знаёмым ранейшага міністра ўнутраных спраў Максімовіча, даверанай асобаю якога зьяўляўся Стэпіч.

Суд прызнаў выдачу 1-го мільёну дынараў правільнаю, а за растрату 600 тысяч дынараў засудзіў Стэпіча на 20 гадоў прымусовае працы.

Падробшчыкі з югаслаўскага аддзяленьня „Стандарт Ойль“.

ВЕНА, 2-І. Водлуг паведамленьня з Белграду, сьледчы белградзкага крымінальнага суду ўзбудзіў процi ўсяго складу дырэкцыі і праўленьня югаслаўскага аддзяленьня нафтавага трэсту „Стандарт Ойль“ справу па абвінавачваньні ў складаньні фальшывага балянсу. Водлуг даных суду, аддзяленьне «Стандарт Ойль» у Югаславіі паказала ў балянсе павялічэньне акцыянэрнага капіталу на 40 мілёнаў дынар, у той час, як у сапраўднасьці яно вызначалася толькі ў 31 млн. дынар. Пры павялічаным акцыянэрным капітале фактычны прыбытак, [illegible], і размер абкладаньня яго зьмяншаліся.

„Стандарт Ойль“ падазраюць таксама ў складаньні фальшывага балянсу за 1923-24 г. Абвінавачаныя дырэктары і служачыя „Стандарт Ойль“ пакуль-што на волі. У лік членаў праўленьня „Стандарт Ойль“ уваходзяць два амэрыканцы—Уокер і Шмідт.

Сьмерць дыпкур'ера Броўна.

ТОКІЁ, 2-І. Сёньня ў Токіё памёр ад атруты газам савецкі дыпляматычны кур'ер Броўн.

Трансатлянтычны пералёт французскіх авіятараў.

НЬЮ-ЁРК, 1-1. Героі апошняга Трансатлянтычнага пералёту (з Афрыкі ў Паўднёвую Амэрыку) французскія лётчыкі Кост і Лебры знаходзяцца ў сучасны момант у паветраным падарожжы з Буэнос-Айрэсу ў Нью-Ёрк этапамі. На прыездзе ў Ліму (Пэру) яны абвясьцілі, што зробяць спробу паўторна пераляцець Атлянтычны акіян з Нью-Ёрку ў Парыж.

Весткі адусюль.

Цыганы на зямлю.

ЛЕНІНГРАД, 3-І. У Ленінградзкай вобласьці пачалося земляўпарадкаваньне цыганоў. 400 чалавек ужо атрымала зямлю.

Пагроза разводзьдзя ў Англіі.

ЛЁНДАН, 1-І. Уночы перад новым годам у Лёндане і ў ваколіцах выпаў глыбокі сьнег. Наступіўшая потым адліга і прадугледжваемыя дажджы ствараюць пагрозу разводзьдзя ў шмат-якіх мясцох, асабліва ў лагчыне Тэмзы.

Аварыя гідрапляну.

ПАРЫЖ, 31-12. У Марсэле разьбіўся пры спробным палёце новы пасажырскі гідраплян. Забіта 5 пасажыраў.

Фляндрыя пад вадою.

Вялікія абшары французскай Фляндрыі заліты вадою ад паводкі. На ўзьбярэжжы шалее сьнежная навальніца. Загінула некалькі рыбацкіх судваў. Паязды курсуюць нерэгулярна.

Мора на вуліцах Нэапалю.

У ваколіцы Нэапалю шалее гвалтоўная марская бура. Марскія хвалі зусім зьнішчылі на абшары у 300 мэтраў бульвары Віа Кароксыолё і ўварваліся на гарадзкія вуліцы, заліваючы ўсе ніжэй распаложаныя мясцовасьці.

У Саюзных Рэспубліках.

Новы нарком унутраных спраў РСФСР.

МАСКВА. Прэзыдыум Усерасейскага ЦВК [illegible] т. Талмачова В. М. Народным Камісарам Унутраных Спраў РСФСР. Гэтая пастанова [illegible] т. Талмачова В. М. [illegible] на зацьверджаньне чарговае сэсіі Усерасейскага ЦВК.

Выконваючы абавязкі НК Унутраных Спраў т. Ягораў [illegible] сваіх абавязкаў у якасьці намесьніка Народнага Камісара Унутраных Спраў РСФСР.

Т. Талмачоў, член УсеК(б), [illegible]

Т. Талмачоў зьяўляецца кандыдатам у члены УсеЦВК.

Т-ва па вывучэньні канцавосных краёў.

ЛЕНІНГРАД, 2-1. Адбылося пасяджэньне групы вучоных—членаў міжнароднага таварыства па вывучэньні канцавосных краёў на дырыжаблі. [illegible] шмат пытаньняў [illegible] у Ленінградзе [illegible] таварыства. [illegible] адбудзецца [illegible] чэрвеня [illegible] даклады [illegible] Кміповіч, [illegible] і Матусевіч. Прычальныя мачты для паветраных караблёў мяркуецца пабудаваць у Ленінградзе і ў Мурманску.

На зьезд у Ленінград прыедзе старшыня таварыства Фрытыёф Нансэн.

Новы ўкраінскі закон аб самаабкладзе.

ХАРКАЎ, 3-І. Усеўкраінскім ЦВК і СНК УССР выпрацаван і агалошан новы закон аб самаабкладзе жыхарства для задаволеньня яго культурных патрэб. Галоўнае ў законе наступнае: каб больш поўна здаволіць мясцовыя культурныя і гаспадарчыя патрэбы сельскага жыхарства, дазваляецца ўстанаўляць, па пастанове агульнага сходу грамадзян, самаабклад на такіх асновах: самаабклад дапушчаецца для арганізацыі школьнага і бальнічнага будаўніцтва, абсталяваньня і ўтрыманьня вясковых сацыяльна-культурных установаў (бібліятэкі, чытальні і інш.), для арганізацыі процілажарнае аховы, пабудовы і трыманьня ў парадку студняў, грамадзкіх садоў і пляцоў, рамонту сельскіх і палявых шляхоў і розных шляхавых пабудоў. Самаабклад не дапушчаецца на пакрыцьцё выдаткаў сельскае адміністрацыі.

Самаабклад праводзіцца ў грашовай форме, але можа быць заменены натуральным і працоўным удзелам у рознай працы. Пастанова агульнага сходу аб самаабкладзе лічыцца ўхваленаю і абавязковаю для грамадзян усяе вёскі, калі за ўстанаўленьне самаабкладу выказалася большасьць грамадзян, якія ўдзельнічалі ў галасаваньні. Агульны разьмер самаабкладу не павінен перавышаць 35 проц. сельска-гаспадарчага падатку.

Раскладка сум самаабкладу робіцца сельсаветамі з вучотам моцнасьці асобных гаспадарак і з такім разьлікам, каб для больш заможных гаспадарак былі ўстаноўлены больш высокія стаўкі абкладу. Сумы, якія выплачваюцца ў парадку самаабкладу, могуць выдавацца выключна на мэты, зазначаныя ў пастанове агульнага сходу. Выдача памянёных сум на іншыя мэты будзе караццa ў крымінальным парадку.

Новыя нафтавыя залежы.

ТЫФЛІС, 3-І. У Шырацкім стэпу на канцэсіі італа-бэльгійскага акцыянэрнага таварыства пры бурэньні на глыбіні 184 мэтраў спатканы пласты, прасочаныя нафтаю.

На глыбіні 400-600 мэтраў мяркуецца знайсьці багатыя нафтаю пласты.

Маразы ў РСФСР.

НІЖНІ НОЎГАРАД, 2-І. Стаяць моцныя маразы, якія дасягаюць 33-х градусаў. На Казанскай і Разанскай чыгунках з-за марозу і завей паязды вельмі позьняцца.

* * *

СТАЎРОПАЛЬ, 3-І. У акрузе пасьля нясупыннага дажджу трэці дзень круціць сьнежная бура пры марозе ў 25 градусаў. Спыніўся падвоз. Калядныя рынкі з прычыны вялікага марозу не адбыліся.

* * *

ВЯТКА, 3-І. З прычыны 35-цігрaдуснага марозу позьняцца паязды.

10-я гадавіна Чырвонае арміі і камсамол.

МАСКВА. ЦК УсеЛКСМ прапанаваў мясцовым арганізацыям правесьці дзесяцігадовы юбілей Чырвонае арміі 23 лютага пад лёзунгам баявога агляду камсамолу, які павінен падагуліць вайсковую працу моладзі і дапамагаць павышэньню якасьці яе ваенізацыі.

Агляд павінен распачацца не пазьней, як за месяц да гадавіны, у працягу якога моладзь павінна азнаёміцца з бытам, працаю і вучобаю Чырвонае арміі.

Растрэл калчакоўскага ахраньніка.

БЛАГАВЕШЧАНСК, 2-1. Выязная сэсія краёвага суду засудзіла да расстрэлу калчакоўскага афіцэра Астафурава, які растрэльваў на Амуры сялян і партызан. Астафураў пасьля ліквідацыі Калчака зрабіўся сэкратаром вяцкага камгасу, дзе падрабіў дакуманты і абрабаваў вяцкі каапэратыў на 10 тысяч руб.

Чаму яны крычаць пра „чырвоны імпэрыялізм“.

Каб падрыхтаваць проці СССР ваенны наскок, капіталістычныя дзяржавы праводзяць самую шалёную агітацыю проці нас, узьнімаючы лямант аб «чырвоным імпэрыялізьме» і «бальшавіцкай заразе».

Яшчэ некалькі гадоў назад былы расейскі палкоўнік, а зараз супрацоўнік ангельскага міністэрства замежных спраў, які называе сябе Аўгурам, заявіў, што бальшавікі хочуць стварыць «ланцуг савецкіх рэспублік ад Дунаю і да брамы Індыі».

З таго часу гаворкі аб бальшавіцкай небясьпецы павялічыліся.

Англія больш за ўсё непакоіцца за свае азіяцкія ўладаньні і лямантуе аб пагрозах з боку СССР Індыі і Кітаю.

Успомнім пра нашумеўшае ў свой час выступленьне, улетку 1926 г., начальніка вайсковай разьведкі ў Індыі, палкоўніка Саундэрса. Ён апавядаў розныя нябыліцы пра ваенныя падрыхтоўкі бальшавікоў у Аўганістане і ў кітайскім Туркестане. «Гэтае пранікненьне,—сказаў Саундэрс,—зьяўляецца сур'ёзнаю пагрозаю спакою Індыі.

Далей на ўсход, у Кітайскім Туркестане праводзіцца тая-ж палітыка, якая ў выпадку посьпеху прывядзе да таго, што Індыя будзе мець у гарыстай мясцовасьці, сумежнай з ёю граніцу з бальшавікамі працягам у 8 тысяч міль. Савецкая пагроза Індыі вельмі рэальная»,

Трэба адзначыць таксама выступленьне Магараджы Бабахура з Бэрдуану на адным абедзе 21-га кастрычніка 1927 г.: «Да таго часу,—сказаў ён,—пакуль чырвоная пагроза працягвае свае рукі праз Мангольскую імпэрыю, да таго часу, пакуль чырвоная небясьпека мае намер зруйнаваць фабрыку цывілізацыі, якою зьяўляецца Эўропа, да таго часу Індыя будзе восьсю, на якой павінен быць згуртаваны фокус увагі брытанскіх дзеячоў».

Апошнім цьвіком кампаніі проці чырвонага імпэрыялізму паслужыў савецка-пэрсідзкі ўгавор і чуткі аб назначэньні Барадына вайсковым дарадчыкам пры незалежным мангольскім урадзе. «Манголія,—пісала пакоут гэтага газэта «Дэйлі Мэйль» 8-га лістапада,—трапляе паступова ў рукі бальшавікоў, якія імкнуцца выкарыстаць гэтую заходнюю вобласьць Кітаю ў якасьці базы для сваіх апэрацый у у Індыі». Газэты ізноў пярэсьціць загалоўкамі «Чырвоная небясьпека на Ўсходзе», «Чырвоная змова ў Індыі», «Чырвоная пагроза Індыі», «Савецкая пагроза Індыі» і г. д.

Ангельскія газэты аддаюць шмат увагі вайсковаму будаўніцтву ў СССР, імкнучыся разьдзьмухаць сапраўднасьць. Так, сёлета ўвосень газэта «Дэйлі Мэйль» зьмяшчала артыкулы, прысьвечаныя нашым падрыхтоўкам да хімічнай абароны і вырабу намі атрутных газаў згодна формул, складзеных нямецкімі хімікамі. Яна паведамляла таксама пра пабудову новых авіяцыйных заводаў і пра тысячы самалётаў, якія будуюцца ў СССР. Зьмяшчаліся розныя фальшывыя весткі аб працы ТДА-Авіяхіму, аб удзеле жанчын у абароне краю і працы нашых вайсковых заводаў. Ангельскія і французскія газэты аддавалі шмат увагі агітацыі, якая нібыта праводзіцца намі, накіраванай да распаду армій заходніх дзяржаў. Зразумела, усім гэтым лямантам аб «чырвоным імпэрыялізьме» капіталісты толькі імкнуліся захаваць тую ваенную падрыхтоўку, якую яны самі праводзілі проці СССР. Англія ў сьпешным парадку праводзіла мерапрыемствы па мэханізацыі і матарызацыі арміі, розныя манэўры, як паветраных, марскіх, так і сухаземных сіл. Узьнімалася пытаньне аб неабходнасьці мэханізацыі індыйскай арміі і аб стварэньні там экспэдыцыйнага корпусу з тайнаю мэтаю барацьбы проці СССР.

І Францыя, якая ня спыняе крычаць пра «чырвоную небясьпеку», пра пранікненьне бальшавізму ў армію, сьпешна ўхваляе новы закон аб абароне дзяржавы, які прадугледжвае нават мабілізацыю жанчын, праводзіць паўторныя лягерныя зборы, арганізоўвае вялікія манэўры ў Эльзасе і Лётарынгіі і праводзіць праграму ўзмоцненых марскіх узброеньняў.

Але ўсе гэтыя падрыхтоўкі, зразумела, не схаваліся ад рабочай клясы.

Напрыклад, нядаўна быў зьмешчан у ангельскай рабочай часопісі артыкул Юэра, у якім гэты аўтар апавядае аб плянах наскоку на наш Каўказ з боку Англіі. З гэтаю мэтаю ў Іраку знаходзяцца буйныя паветраныя сілы. Рабочыя арганізуюць мітынгі, дэманстрацыі, дзе яны заяўляюць аб сваёй прыхільнасьці да Савецкага Саюзу. Чужаземныя дэлегацыі, якія пабывалі ў нас у гасьцёх, здолеюць яшчэ больш выкрыць ваяўнічыя замыслы імпэрыялістаў і перацягнуць на наш бок новыя атрады працоўных мас усяго сьвету. **А. Є.**

АБМЕН ПАЛІТЗЬНЯВОЛЕНЫХ.

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта з граніцы).

Наш цягнік з дэлегацыяй, якая прыехала сустракаць палітзьняволеных панскае Польшчы, прыбыў на ст. Коласава.

З цягнікам прыехалі сустракаць зьняволеных прадстаўнікі ўраду, ЦК КП(б)Б, МОПР'у, ЦСПСБ і інш.

У гэты-ж час да мяжы падышоў і цягнік з польскага боку.

На кардоне у 5-ці кроках ад нас—польская паліцыя, афіцэры, паны...

Прадстаўнікі дыпляматыі і абодвых урадаў некалькі раз пераходзяць з аднае дзяржавы ў другую.

Паліцыя, якая так пільна сачыла за кожным рухам зьняволеных, расступілася. Шпаркім крокам рушылі наперад 9 чалавек зьняволеных са сваімі клункамі. Толькі што панская паліцыя штурхала іх за ўсё, што не падабалася, толькі што яны ня мелі права гутарыць паміж сабою. З першых крокаў у іх вырвалася гучнае „ура“...

Роўна а першай гадзіне і 10 хвілін адбыўся пераход граніцы зьняволенымі з абодвых бакоў.

Братэрскія прывітаньні, пацалункі...

У гэты час 29 чалавек, якія былі вызначаны на замен 9, таксама ўжо перайшлі мяжу. Яны ўліліся ў натоўп паліцыі, салдат, афіцэраў, жандармэрыі, шпікоў, карэспандэнтаў і фатографаў.

На нашым баку, пасьля кароткіх, але чулых прывітаньняў, быў наладжан лятучы мітынг.

З прамовамі выступалі: прадстаўнік ад ЦК МОПР'у тав. Калмык, ад ЦК КП(б)Б—тав. Барушка, ад ЦСПСБ—тав. Кулак, ад пагранічнай варты—тав. Апанасевіч і інш.

З адказным прывітаньнем з пасярод прыбыўшых з Польшчы вязьняў выступілі таварышы Гржэльшчак і Альшэўскі.

Польская пагранічная варта, баючыся „бальшавіцкай заразы“, зьняла з мяжы сваіх салдат-вартаўнікоў не без падставы: гучныя словы тав. Альшэўскага, якія былі прасякнуты энтузіязмам, запалам і гатоўнасьцю змагацца несьліся ня толькі на месца, дзе стаялі гэтыя салдаты, але насіліся далёка, дзе бліскучыя паны натоўпам абкружалі толькі што перайшоўшых да іх 29.

Па абмену да нас перайшлі наступныя таварышы: Гржэльшчак, Мэртэнс, Чэрняк, Райхэр, Альшэўскі, Ротэр, Ільлініч, Красінскі і Скакоўская. Некаторыя з іх актыўныя дзеячы рэвалюцыйнага руху Заходняй Беларусі і Польшчы.

Прыбыўшых з Польшчы палітзьняволеных у Негарэлым сустрэлі чыгуначныя рабочыя арганізацыі, дзе пасьля гэтага быў наладжан таварыскі абед.

Пасьля гэтага цягнік прыбыў у Менск, дзе было наладжана ўрачыстае спатканьне.

ЛІСТ АД ТАВ. ЛАНЦУЦКАГА ДА РАБОЧЫХ І СЯЛЯН СССР.

Атрыман ліст ад тав. Ланцуцкага, які знаходзіцца ў Макатоўскай турме ў Варшаве. Ліст тав. Ланцуцкага зьяўляецца адказам на ўзнагароду яго ордэнам Чырвонага Сьцягу на міжнародным кангрэсе прыяцеляў СССР. Ліст наступнага зьместу:

Дарагія таварышы!

Зрушан паведамленьнем аб тым, што на міжнародным кангрэсе прыяцеляў СССР я нагароджан ордэнам Чырвонага Сьцягу.

Вы зьмясьцілі мяне—сціпнага рэвалюцыйнага дзеяча—побач з рэвалюцыянэрамі, якія маюць бязьмерныя заслугі ў справе змаганьня за міжнародную сацыяльную рэвалюцыю.

У гэтай высокай нагародзе я хачу бачыць і бачу выдзяленьне з пралетарыяту і сялянства Польшчы, якія змагаюцца з буржуазным ладам і яго фашыстаўскім урадам.

Пралетарыят Польшчы з вялікім зацікаўленьнем сачыць за сваёй сацыялістычнай бацькаўшчынай, якою для яго зьяўляецца СССР.

Сёньня вы яшчэ абкружаны жалезным ланцугом імпэрыялістычных разбойнікаў, якія рыхтуюцца да вайны супроць адзінай у сьвеце пралетарскай дзяржавы, але міжнародны пралетарыят разарве гэты ланцуг і, патаптаўшы яго, затопіць у крыві буржуазеі.

ВАЙНЕ ВАЙНУ АБВЕСЬЦІМ... НАШУ САЦЫЯЛІСТЫЧНУЮ БАЦЬКАЎШЧЫНУ БУДЗЕМ АХОЎВАЦЬ ДА АСТАТКУ СІЛ. З ЧЫРВОНЫМ ШТАНДАРАМ ПОЙДЗЕМ НА ЗАВАЁВУ СЬВЕТУ, А ВЕСЬЦІ НАС НА ГЭТУ БАРАЦЬБУ БУДЗЕ МАГУТНЫ КАМУНІСТЫЧНЫ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ, НАД ЯКІМ УЗВЫШАЕЦЦА НЯСЬМЕРТНЫ ДУХ І ВОЛЯ НАШАГА ГЭНІЯЛЬНАГА ПРАВАДЫРА—ЛЕНІНА.

На міжнародным фронце кіпіць заўзяты бой. Польская буржуазея—служка заходня-эўрапейскіх імпэрыялістаў, кідае тысячы лепшых байцоў Польшчы ў турмы. Аднак нас ні тэрор, ні турмы, ні сьмертныя прыгавары не зламаюць. Каля Чырвонага Штандару гуртуюцца і будуць гуртавацца з кожным разам усё больш і больш масы пралетарыяту і сялянства, каб пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі даць апошні бой сьвету эксплёатацыі і ўціску.

ЗЬНІШЧЫМ РАБСТВА, КАБ НА ЯГО РУІНАХ ПАБУДАВАЦЬ ПОЛЬСКУЮ САЦЫЯЛІСТЫЧНУЮ САВЕЦКУЮ РЭСПУБЛІКУ.

НЯХАЙ ЖЫВЕ СССР!

НЯХАЙ ЖЫВЕ ПОЛЬСКАЯ ССР!

НЯХАЙ ЖЫВЕ САЦЫЯЛЬНАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ ВА ЎСІМ СЬВЕЦЕ!

З камуністычным прывітаньнем
СТАНІСЛАЎ ЛАНЦУЦКІ.

Макатоўская турма.
1 студзеня 1928 г.

Аб формах землякарыстаньня.

У нас у БССР ёсьць старыя распаўсюджаныя і існуючыя па гэты час тры формы землякарыстаньня: першая—старая бабулька трохпалёўка, другая—сталыпінскія хутары і трэцяя—гэта больш новая і больш падыходзячая—гэта пасёлкі і як дадатак да іх—атрубы. Старая вёска ад старай формы павінна перайсьці на новую форму і выехаць на сацыялістычную каляю, а пагэтаму трохпалёўка павінна ў бліжэйшыя гады адмерці. Дзеля таго, каб прывесьці сельскую гаспадарку да калектыўнага землякарыстаньня, неабходна выбіць з галавы селяніна прыватную ўласнасьць і тыя формы землякарыстаньня, якія параджаюць яе з тым, каб пры першай сустрэчы ён казаў «не маё», а «наша», інакш кажучы, апралетарызаваць, убіць у яго галаву, што ён працуе дзеля існаваньня ўсіх, а ня толькі для сябе аднаго, гэта значыць дзеля тых, якія побач з ім і сумесна з ім працуюць. Дзеля гэтага неабходна ў грунце перабудаваць вёску і правесьці земляўпарадкаваньне, прыстасаваўшы такую форму, з якой наперад відаць было-б, куды магчыма з ёю дайсьці.

У нас на Беларусі праходзіць земляўпарадкаваньне. Вёска перабудоўваецца. Галоўная форма, каля якой усё круціцца—гэта пасялковая. Пакуль што ад гэтай формы рэальных вынікаў няма, таму няма, што яна патрабуе вялікай прапрацоўкі, вывучэньня і папраўак. Ад хутароў і атрубоў мы таксама не адмаўляемся, але гэта дапушчаецца ў выключных выпадках. Сяляне і зямельныя працаўнікі хваляць хутары і атрубы, даказваючы, што праз гэту форму землякарыстаньня магчыма хутчэй узьняць таварнасьць гаспадаркі. Гэта тая форма, якую раней выпрацаваў Сталыпін—форма чыста капіталістычная. Гэтыя таварышы бяруць яе пад крыльля, баронячы і пахваліваючы. Гэта чысьценькая капіталістычная вадзічка з капіталістычнае крыніцы, якая можа ўзрадзіць старыя сталыпінскія думкі, адарваць ад грамадзкага жыцьця масы і парадзіць у іх варожыя адзін да другога адносіны. А гэта ўжо маецца ў сапраўднасьці, напрыклад: «ня езьдзі па дарозе праз мой хутар», «не пасі жывёлу на маёй сенажаці, ці полі» і г. д. Усюды маецца ў кожнага хутараніна гэтая капіталістычная тэндэнцыя. Ён ноччу і ўдзень думае аб пашырэньні свайго хутару, думае пабольш рабаваць і эксплёатаваць бедняка.

Адна з галоўных хваробаў сельскай гаспадаркі—гэта хутар. Ён можа кожнаму з нас напомніць старое земляўласьніцкае гняздо. Сталыпін гэтай рэформай браў курс на заможнага мужыка і здаволіў яго: ён яму вельмі дзякуе за гэту рэформу. Дзіўна, калі нашы некаторыя працаўнікі кажуць, што эканамічна хутар расьце і г. д., гэтым самым яны пападаюць у палон сталыпінскае тэорыі. Нам кожнаму вядома, што ўсякі капіталістычны лад расьце таму, што ён заўсёды прыстасоўваецца п р а з ь м е р н а эксплёатаваць. І хутаранін таксама прыстасоўвацца да гэтай палітыкі і эканомікі, бо ніхто яму не перашкаджае. Што ён хоча, тое і робіць. У такім напрамку наша сельская гаспадарка ў савецкай краіне ісьці не павінна. Ёсьць формы, якія гібельны для сельскае гаспадаркі, і ёсьць формы, якія ўраджаюць і паляпшаюць яе. Якая лепшая форма—гэта пытаньне трэба вывучыць, а потым лепшую з іх прымяніць на справе.

Нам трэба ўзяць форму чыста сацыялістычную, калектыўную, якая вяла-б да сацыялізму проста бяз усялякіх хістаньняў. Мы павінны катэгарычна адхіліць старыя капіталістычныя формы і выбраць адну форму, якая была-б восьсю ў сельскай гаспадарцы, і спыніць драбленьне гэтае гаспадаркі, стварыўшы больш жыцьцёвую і эканамічна моцную гаспадарку. Гэта пасёлкавая форма, якая адпавядае нашаму савецкаму ладу пры дыктатуры пралетарыяту.

Пасёлкавая форма ў Беларусі ў першыя гады пасьля рэвалюцыі пачала заваёўваць сабе прыхільнікаў. Але калі яна пачала практыкавацца на справе, дык ад яе сталі адмаўляцца. Чаму так вышла? Таму, што яна не здаволіла патрэбы мас. Першае—гэта пераноска будынкаў і адсутнасьць будаўнічых матар'ялаў, другое—драбленьне гаспадарак, трэцяе—адсутнасьць дабрабыту: калодзежаў, шляхоў, школ, чацьвертае—тое, што пасёлак абярнуўся ў тую самую вёску, якая была пабудавана 50 год таму назад, пятае—людзі выходзілі на пасёлкі эканамічна слабыя і някультурныя і адразу трапілі ў нужду; гледзячы на іх, другія пужаліся пасёлку. І яшчэ ёсьць шмат адмоўных бакоў, якія неабходна зьнішчыць.

Тыя сродкі, якія адпушчае дзяржава, неабходна скарыстаць на пабудову чыста савецкіх пасёлкаў па новай схэме: дамы, хлявы, колодзежы і на некалькі пасёлкаў школа; потым аддаваць іх сялянам-беднякам у бестэрміновае карыстаньне, зазначыўшы, што ўсё гэта дзяржаўнае, і аддаваць з умовай выплаты кожны год вядомай сумы. Ніякіх драбленьняў не павінна быць і нават пабудова лішняй будоўлі павінна рабіцца толькі з дазволу адпаведных савецкіх органаў. Тут ужо прыватная ўласнасьць выпадае з пад ног, і будзе відаць, хто працуе, а хто дурня ломіць. Прыватныя тэндэнцыі зьнішчацца, і селянін будзе паўпралетары, або пралетары і будзе імкнуцца аплаціць тое, што на яго страчана дзяржавай; ня будзе адмаўляцца, што вось няма хлева, хаты, ці гумна, а толькі будзе вытвараць прадукты. І калі мы на гэтыя грошы, якія адпушчаем на земляўпарадкаваньне, зробім некалькі такіх сацыялістычных пасёлкаў у год, дык ужо адразу відаць будзе, што будуецца новая вёска—сацыялістычная. У кожным пасёлку магчыма будзе ўжыць і аграномію, і машыну, і крэдыт. Усё будзе лягчэй ажыцьцявіць. Пры цяперашнім-жа становішчы нічога нельга зрабіць. Земляўпарадкаваньне не дасягае вызначанай мэты.

У БССР ёсьць 700 тысяч сялянскіх гаспадарак, усе яны знаходзяцца на дзяржаўнай зямлі, вядуць маленькія гаспадаркі і ідуць чыста капіталістычным шляхам. Адны багацеюць, а другія гінуць. Якія ў іх формы землякарыстаньня? Што вёска—дык і форма, што хутар—дык і форма. Трэба імкнуцца стварыць адну моцную форму, якая спрыяла-б калектывізму сельскае гаспадаркі і праз якую капіталістычныя тэндэнцыі пачалі-б выпадаць з пад ног селяніна. **П. У. Калінін.**

Да пастанову XV партзьезду.

ГАЛОЎНЫ АРГАНІЗАТАР БАРАЦЬБЫ З БЮРАКРАТЫЗМАМ.

Задача палепшаньня і патаненьня нашага дзяржаўнага апарату ўпіраецца ў неабходнасьць самай няшчаднай, самай рашучай барацьбы з бюракратычнымі скажэньнямі, якія ўсё яшчэ вельмі распаўсюджаны ў працы нашых дзяржаўных органаў. Некалькі прыкладаў пакажуць, якія велічэзныя дасягненьні могуць быць у выніку гэтай барацьбы.

Прыблізна з год назад была распачата праца па праверцы дзейнасьці і па скарачэньні ліку розных прадстаўніцтваў нашых дзяржаўных, гандлёвых і каапэрацыйных арганізацый. Якія-ж вынікі гэтай працы? Было ліквідавана 1.346 прадстаўніцтваў і скарочана 9.242 працаўнікоў у пакінутых прадстаўніцтвах. Выдаткі на ўтрыманьне ліквідаваных прадстаўніцтваў і на аплату скарочанага штату ў пакінутых складалі 28,3 мільёны рублёў у год. Зразумела, што пры разглядзе пытаньня аб ліквідацыі таго ці іншага прадстаўніцтва была ўлічана праца, якая праводзілася ім, і што ліквідаваліся толькі тыя прадстаўніцтвы, якія былі прызнаны сапраўды лішнімі. Такім парадкам, 28 мільёнаў рублёў эканоміі на скарачэньні адных толькі прадстаўніцтваў. Летась на VII зьезьдзе прафсаюзаў было зазначана, што НК Шляхаў траціць на справаздачнасьць 420 тысяч пудоў паперы ў год. Пасьля зьезду была праведзена праца па скарачэньні справаздачнасьці НК Шляхаў. У выніку на адной толькі Паўднёва-Заходняй чыгунцы трата паперы на справаздачнасьць скарацілася з 108 мільёнаў друкаваных аркушаў да 54 мільёнаў, г. зн. на 50 проц. Гэтыя лічбы, пададзеныя тав. Арджанікідзэ ў яго дакладзе на XV зьезьдзе партыі, выразна паказваюць, што нерадзступлая і сыстэматычная барацьба з разбуханьнем апаратаў, перагружанаю справаздачнасьцю, раўналегласьцю ў працы і валакітаю можа даць велічэзныя вынікі.

У справе барацьбы з бюракратызмам асабліва вялікаю зьяўляецца роля прафэсыянальных саюзаў, як найбольш шырокіх масавых арганізацый рабочай клясы. Ня сьлед думаць, што выкараніць усе бюракратычныя скажэньні ў нашым дзяржаўным апараце—лёгкая задача, якая можа быць выканана адным ці некалькімі загадамі кіруючых і кантралюючых органаў. На справе барацьба з бюракратызмам зьяўляецца значна больш цяжкаю, патрабуючаю няўхільнага пагляду і вялікай актыўнасьці з боку шырокіх працоўных мас. Кожнаму з нас добра вядома, якія вялікія натугі патрабуюцца для таго, каб выявіць тыя ці іншыя выпадкі бюракратызму і адхіліць выклікаючыя іх прычыны. Наш друк падае ня мала фактаў, якія кажуць пра цяжкасьці гэтай барацьбы. Посьпех апошняй залежыць ад таго, як рэагуе на выпадкі бюракратызму рабочая маса, якую актыўнасьць выяўляе яна ў справе палепшаньня нашага апарату і рацыяналізацыі нашай гаспадаркі, у справе выкарыстаньня яе калектыўнага вопыту для адхіленьня сучасных недахватаў.

Прафэсыянальныя саюзы, якія аб'ядноўваюць амаль пагалоўна ўсіх рабочых і служачых, павінны разьвіць працу ў галіне растлумачэньня аб'яднаным імі масам усяго значэньня барацьбы з бюракратызмам. Неабходна ва ўсёй рабочай мас', у самых шырокіх масах працоўных мабілізаваць грамадзкую думку на барацьбу з бюракратычнымі скажэньнямі, на працу па адхіленьні сучасных нашых недахватаў. Прафсаюзы павінны быць арганізатарамі гэтай барацьбы, яе практычнымі праваднікамі. З боку саюзаў у гэтай працы павінна быць выказана вялікая настойлівасьць. Неабходна мець на ўвазе, што зацікаўленыя органы звычайна вельмі супярэчаць у такіх выпадках саюзам, а перамагчы гэта—патрэбны сілы.

Нажаль, саюзныя арганізацыі да гэтага часу не заўсёды выказвалі ў гэтай працы належную настойлівасьць. Ёсьць выпадкі, калі ўзьнятыя саюзам пытаньні, зьвязаныя з адхіленьнем недалікаў у працы нашых гаспадарчых органаў, зацягваліся вырашэньнем на шмат месяцаў, і саюзныя арганізацыі ня ўжывалі належных захадаў, каб хутчэй правесьці намечаныя імі палепшаньні. Можна падаць для прыкладу такі выпадак, нядаўна зьмешчаны ў друку, наконт гаражу маскоўскага аддзелу камунальнай гаспадаркі, калі з прычыны адкладу рамонту дзьверы ў гаражы псаваліся ад холаду і выбывалі з строю аўтабусы, якія маюць такое жыцьцёвае значэньне для падтрыманьня ўнутрыгарадзкіх зносін у Маскве. Віноўнікі гэтай нячуванай безгаспадарчасьці аддадзены зараз пад суд і будуць пакараны.

Чаму, аднак, адпаведныя саюзныя органы, якія, бясспрэчна, ведалі пра гэтую безгаспадарчасьць, не дамагаліся сваячаснага яе адхіленьня? Чаму гэтая безгаспадарчасьць была такою зацяжнаю. Нам здаецца, што мы тут маем выпадак слабай настойлівасьці саюзных органаў, малай рашучасьці ў правядзеньні імі сваіх прапаноў у галіне адхіленьня сучасных недалікаў у працы гаспадарчых органаў.

У справе барацьбы з бюракратызмам вялікае значэньне маюць чулыя, уважлівыя адносіны саюзных арганізацый да ўсіх заяў сяброў саюзу, да выступленьняў рабочых на агульных і дэлегацкіх сходах, да розных зазначэньняў сяброў саюзу. Сябра саюзу павінен быць упэўнены, што яго заява, у якой-бы форме яна ні была зроблена—вуснай ці пісьмовай, кароткай ці падрабязнай,—ня будзе пакінута без увагі саюзнымі органамі, што апошнія ўжывуць усе неабходныя захады, каб адхіліць заўважаныя недахваты.

Саюзныя арганізацыі павінны ўзмацніць сваю працу ў справе барацьбы з бюракратызмам,—гэтая праца мае жыцьцёвае значэньне для нашага рэвалюцыйнага краю. **А. Алуф.**

З НОВЫМІ СІЛАМІ!—НА НЭПМАНА І КУЛАКА.

XV партзьезд ухваліў павялічыць нажым на капіталістычныя элемэнты, бо зьезд лічыць, што мы даволі моцныя для новага наступу проці нэпмана ў горадзе і кулака ў вёсцы. І сапраўды, у самай цяжкай для нас галіне, у гандлі, дзяржава і каапэрацыя прайшлі вялікі шлях і дамагліся вельмі значных вынікаў.

У гандлёва-пасрэдніцкім звароце ўдзел прыватнікаў з 27,4 проц. у 1924-25 годзе зьнізіўся да 18,1 пр. у 1926-27 годзе, прычым у опце—5 проц., а ў розьніцы—32,5 проц. Вучыцца гандляваць мы пачалі зусім нядаўна і за якіх-небудзь 5 гадоў ахапілі рынак амаль што ўсім оптам і на дзьве трэці розьніцаю. Калі-ж мы параўняем надворны выгляд крам, абыходзіны з пакупцом, падбор тавараў і г. д. зараз і гады 3-4 раней, дык убачым яшчэ большыя дасягненьні і ў дзяржаўным і ў каапэрацыйным гандлі. Ці можам мы распаўсюджваць свой уплыў у яшчэ большай меры?

Зразумела, можам.

Дзяржаўная прамысловасьць, павялічваючы выпрацоўку, аддае свой тавар амаль што выключна каапэрацыі; такім парадкам, перавага апошняй бясспрэчная. На рынку-ж сельска-гаспадарчых тавараў дзяржаўныя загатоўцы і каапэрацыя з году ў год няўхільна выцiскаюць прыватніка; нам неабходна дамагацца павялічэньня сродкаў каапэрацыі шляхам прыцягненьня сялянскай ашчаднасьці ў выглядзе паёў. Прамысловасьць на 86 проц. у нашых руках, прычым прыватнікам належаць выключна дробныя прадпрыемствы.

На сельска-гаспадарчым фронце барацьба з кулакамі павінна праводзіцца з такім разьлікам, каб у ёй удзельнічала ня толькі бедната, але і серадняцкая частка вёскі.

Ці ёсьць у нас адпаведныя ўмовы, каб павялічыць нажым на кулакоў і каб уцягнуць у гэтую барацьбу серадняка?

Партзьезд даў станоўчы адказ. І сапраўды, сельская гаспадарка даведзена да даваенных норм і, да таго-ж, мае шмат якасных дасягненьняў. Прыбытак землеробнага жыхарства павялічваецца за папярэдні і бягучы год на 15 проц. Павялічылася дастаўка сялянству машын і ўгноеньняў. Вучотна-пазыковыя апэрацыі крэдытнай сыстэмы з 2.492 мільёнаў рублёў у 1924-25 г. узьнімаюцца да 4.844 мільёнаў рублёў у 1926-27 г. і павялічваюцца да 6.019 мільёнаў рублёў у 1927-28 г. Збытавая каапэрацыя абярнулася ў магутную сілу.

Уздым сельскай гаспадаркі распачаўся толькі ў 1923 г.; у працягу апошніх гадоў яна станавілася на ногі; зараз яна ўжо моцна стаіць на нагах. Серадняк адчувае сябе моцна зьвязаным з савецкаю ўладаю і падтрымае яе ў барацьбе з кулаком.

Мы ўвашлі ў паласу новых грунтоўных дасягненьняў у галіне перамогі над капіталізмам і разгортваньня сацыялістычных адносін у СССР. **У. Сараб'янаў.**

ЯК ГАСПАДАРЫЦЬ ЖАНЧЫНА.

(Гутаркі з членамі ЦВК БССР).

ПРАЦА СЯРОД ЖАНЧЫН РАЗГАРНУЛАСЯ ШЫРОКА—МАЛА ЗВАРАЧАЕЦЦА ЎВАГІ НА ТОРФАРАСПРАЦОЎКІ І АГНЯТРЫВАЛАЕ БУДАЎНІЦТВА—У ІЛЬНАВОДНЫХ РАЙЁНАХ ТРЭБА ЎЗМАЦНІЦЬ ЗАВОЗ ХЛЕБА.

Тав. Дубінчык.

(Сялянка Замоскага с-с., Асіпавіцк. р., член ЦВК).

Трэба сказаць праўду, што праца сярод жанчын у нас слаба праводзіцца. У нашым сельсавеце вельмі пашырана самагонка. Моладзь па вёсках—сапраўдныя расколы і нікому не даюць праходу. Гэта навала, з якой трэба весьці барацьбу. Шмат нараканьняў выклікае ў нашым сельсавеце няправільнае разьмеркаваньне насёлкаў. Каморнік і ўпаўнаважаныя па

свайму погляду вызначаюць сядзібы для перасяленцаў. РВК пастанавіў адну сям'ю чырвонаармейца пакінуць на мейсцы, а каморнік не згаджаецца з гэтым. Бываюць выпадкі, калі служачым чыгунак адводзяць цэлыя адрубы. Адным словам, у справе землеўпарадкаваньня ёсьць шмат няправільнасьцяй.

Няма ў нас парадку і з лесам. Даюць яго каму папала, а тыя прадаюць яго ў мястэчку. Былі гэткія выпадкі, калі гатовыя зрубы прадавалі на абгароджу іпадрому ў Асіпавічах, а пасьля гэтыя-ж сяляне ізноў атрымалі лес.

Слаба разьвіта сярод нашага насельніцтва грамадзкая ініцыятыва.

Зруб на школу стаіць зрубленым з 1924 г. і ніяк ня могуць сабрацца, каб закончыць яго. Таксама і з мастом. Праз р. Сіню пачалі будаваць мост ды так і пакінулі яго.

Тав. Юшкевіч Алёна.

(Сялянка в. Навасёлкі, Пухав. р., Менскай акр., член ЦВК).

Праца сярод жанчын нашага раёну шырока разгарнулася. У вёсках працуюць жаночыя гурткі на выву-

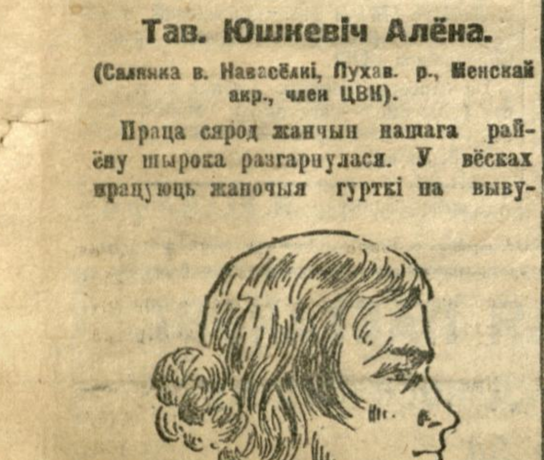

[illegible]

кі дзяўчаты, а і кабеты. Дрэнна толькі тое, што ў нас мала зварачаецца ўвагі на пашырэньне сярод насельніцтва ваенізацыі.

Бяда ў нас з апалам. На кожную гаспадарку адпускаюць усяго па 3 куб. мэтр. дроў. Вось гэта выклікае шмат нараканьняў сярод насельніцтва. Тым часам у нас ёсьць шмат тарфянікаў, якія можна з карысьцю эксплёатаваць, але няма каму навучыць гэтай справе сялянства. Таксама дрэнна і тое, што ніхто ня вучыць сялянства як будаваць агнятрывалыя будынкі, бо пры нястачы лесу агнятрывалае будаўніцтва павінна адыграваць у нашым раёне вялікае значэньне.

Слаба праводзіцца работа па ліквідацыі няпісьменнасьці. Людзі прагнуць зьліквідаваць няпісьменнасьць; асабліва гэтай справай цікавяцца жанчыны.

Дрэнна абстаіць справа з аховай лясоў мясцовага значэньня. Іх ніхто не ўпарадкоўвае: сяляне нішчаць іх бяз жаднай літасьці. Калі справа гэтак працягнецца яшчэ некалькі год, то ад лясоў і сьледу не застанецца.

Наш раён чынна рыхтуецца да перавыбараў саветаў. У кожным сельсавеце праводзяцца сходы жанчын, у раёне будуць праведзены канфэрэнцыі вясковага жаночага актыву, нацменшасьцяй і раённы зьезд батрачак і работніц савецкіх гаспадарак.

Тав. Агеева Ганна.

(Сялянка в. Пагосьцішча, Высачанскага р., Віцебск. акр., член ЦВК).

Ня гледзячы на тое, што т. Агеева ўдава і мае 8 малых дзяцей, яна праводзіць значную грамадзкую работу.

— Наш раён,—кажа т. Агеева,—зьяўляецца выключна льнаводным.

Збожжа разводзяць мала. Зараз у раёне адчуваецца вялікі недахват хлеба і трэба паруплівіцца з завозам яго.

Бяда ў нас з апалам. Трэба ехаць па дровы за 30 клм., і даюць усяго па 2 вазы на год. Лес мясцовага значэньня, які быў у нас пад бокам, амаль ужо зьнішчаны. Цяпер трэба рашуча ўзяцца за здабываньне торфу і агнятрывалае будаўніцтва.

Летась мы арганізавалі самі дзіцячую пляцоўку, але гэтага мала: трэба арганізаваць некалькі ясьляў.

Нейкай недарэчнасьцю зьяўляецца ў [illegible]

Да перавыбараў Саветаў.

Пад знакам блёку беднаты з серадняком.

[illegible] саветы; правядуць як мага шырэй справаздачныя кампаніі перад сваімі абіральнікамі, пры адкрытай шырокай крытыцы ўсіх бакоў праробленае працы, каб усю гадавую працу саветаў падсунуць пад генэральны масавы кантроль працоўных. Трэба, каб у працэсе справаздачнай кампаніі саветаў, а таксама асобных сяброў саветаў і рэвкамісій, пры здаровай самакрытыцы працоўных выявілася ўсё творчае і карыснае, што дапаможа больш хуткаму тэмпу і больш кароткаму шляху росквіту ўсяе нашае народнае гаспадаркі, а з гэтым і паляпшэньню жыцьця працоўных гораду і вёскі, каб усё гэта было прынята пад увагу новымі складамі саветаў і скарыстана ў практычнай працы.

Сёлетнюю справаздачную кампанію трэба падрыхтаваць так, каб да яе прыцягнуць яшчэ больш шырокія колы працоўных, асабліва неабходна зьвярнуць увагу на большае ўцягненьне, на больш ўздым актыўнасьці сярод рабочых, батрацтва, беднаты і жанчын пры адначасовым паглыбленьні савецкае пралетарскае дэмакратыі.

Пры справаздачах уся ўвага працоўных мас павінна быць накіравана ў бок нашага сацыялістычнага будаўніцтва, на больш шырокае разьвіцьцё сацыялістычных элемэнтаў у сельскай гаспадарцы, шляхам арганізацыі бед-

[illegible] пярэдніх прадвыбарчых сходаў беднаты, батрацтва з сельска-гаспадарчымі рабочымі і жанчын, каб гэтыя сходы абярнуліся ў моцны арганізуючы цэнтр па аб'яднаньню ўсяго сялянскага актыву пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі. Пры гэтым трэба мець на ўвазе вопыт мінулых перавыбарчых кампаній, што бедната мае больш моцны блёк з серадняком там, дзе яна лепш сама арганізавана.

Перавыбарчая кампанія гэтага году павінна прайсьці пад лёзунгамі:

а) большага залучэньня ў склады саветаў жанчын, процант якіх за апошнія гады наступова падае. Так калі ў 1924-25 г. жанчын у складзе саветаў было 11,9 проц., то ў 1925-26 г.—8,7 проц., а ў 1926-27 г.—7,98 проц.

б) пашырэньня ў саветах рабочага ядра за лік большага ўцягненьня ў склады сельскіх і местачковых саветаў сельска-гаспадарчых рабочых і батракоў, процант якіх па нашай акрузе маецца ніжэй таго проценту, які яны складаюць у агульным ліку насельніцтва акругі і

в) уцягненьня ў склад саветаў лепшых таварышоў з ліку вясковага актыву, сяброў партыі, камсамолу, дэмабілізаваных чырванаармейцаў і інш.

З. Б—аў.

Аршаншчына.

Да ўсіх сяброў саюзу [illegible] у вёсках і сёлах.

Дарагія таварышы!

[illegible] лоўнага ўдзелу ў перавыбарах.

Наша задача заключаецца таксама ў замацаваньні ў саветах кіруючай ролі пралетарыяту, нагэтаму Цэнтральнае Праўленьне саюзу заклікае ўсіх сваіх сяброў як мага садзейнічаць саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых у правадзімай імі працы па прасоўваньню ў сельсаветы батракоў і батрачак: дапамагаць у выпуску саўхоскіх і батрацкіх сьценгазэт, і наогул як мага садзейнічаць гэтаму саюзу ў правадзімых ім мерапрыёмствах, у сувязі з кампаніяй перавыбараў сельсаветаў.

Ня толькі максымальны ўдзел у перавыбарах саветаў сяброў н-саюзу, але і максымальная дапамога і садзейнічаньне саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых—вось лёзунг, пад якім павінна прайсьці справаздачна-перадвыбарчая кампанія саветаў.

З таварыскім прывітаньнем
Старшыня Ц. Праўленьня Арановіч,
Заг. Аргаддзелу Яндульскі.

Рыхтуюцца ўсе.

Падрыхтоўчая праца да перавыбараў сельсаветаў па нашым раёне пачалася з вылучэньня раённай выбарчай камісіі з 11 чал., якая правяла арганізацыйнае пасяджэньне і абмеркавала пытаньні падрыхтоўкі да гэтай кампаніі ў сельсаветах.

Назначаны старшыні сельскіх выбарчых камісій і ўпаўнаважаныя да іх і намечана прыблізная колькасьць выбарчых вучасткаў па сельсавету. Лік вучасткаў у параўнаньні з мінулым годам мяркуецца павялічыць да 124 па ўсім раёне, што дае павялічэньне на 26,5 проц. Гэта павялічэньне зроблена з мэтай набліжэньня вучасткаў да выбаршчыкаў і большага ўцягненьня насельніцтва ў перавыбарчую кампанію.

Справаздачная кампанія намечана з 15 студзеня да 5 лютага і выбарчая з 5 лютага да 5 сакавіка. У парадку падрыхтоўкі будуць праведзены пашыраныя пленумы сельсаветаў, дзе будуць абгаварвацца пытаньні выбарчай кампаніі і справаздача аб гадовай дзейнасьці РВК. Апроч 13 справаздач РВК на пленумах намечана па населеных пунктах сельсаветаў перад грамадзянамі зрабіць 30 справаздач, каб больш азнаёміць насельніцтва з працай райвыканкому і каб насельніцтва з свайго боку змагло даць указаньні ў далейшай працы РВК.

З мэтай большага ўдзелу жанчыны ў перавыбарчай кампаніі намечана ў 13 пунктах раёну правесьці сходы-канфэрэнцыі жанчын, дзе будуць прапрацаваны пытаньні перавыбарчай кампаніі і ўдзел у ёй жанчын, бо яны ў мінулую кампанію бралі слабы ўдзел.

Паведамленьні сялян аб сходах будуць праводзіцца праз агульны загад насельніцтву, сельскіх выканаўцаў, членаў сельсаветаў, дзяцей-вучняў і піянэраў, з тым, каб усё насельніцтва было сваячасова паведамлена аб сходах.

Насельніцтва раёну, атрымаўшы паведамленьне аб перавыбарах сельсаветаў, таксама пачынае падрыхтоўвацца, ужо паміж сабой гавораць аб недахопах працы сельсаветаў і каго трэба ў далейшым абраць. **Раманенка М.**

Прапойскі раён, Магілеўшчына

Год працы.

З 15 студзеня па 5 лютага па нашым сельсавеце будзе праводзіцца перадвыбарчая справаздачная кампанія

За год працы сельсавет мае значныя дасягненьні. Галоўныя з іх—арганізацыя пажарнае дружыны ў в. Грычына і набыцьцё ўсіх інструмантаў. Адноўлена праца ячэйкі ТДА-Авіяхіму, завярбована ў адзін дзень 18 сяброў.

Арганізаваны тарфяныя таварыствы ў вёсках Грычына, Чаркасы, Фаніпаль-Вязынь і пас. Холмы. З іх працавалі Холменскае і Вязаньскае, што дало магчымасьць часткова забясьпечыць насельніцтва апалам.

У гэтым годзе адчынена новая школа ў пас. Холма, што дае магчымасьць наведаць школу дзецям беднякоў. Усяго школ па сельсавету зараз маецца 5, з іх 2 двухкамплектныя.

У сэнсе лепшай пастаноўкі працы сельсавету трэба адзначыць перавод усёй працы на беларускую мову. Больш зьвяртаецца ўвагі, у параўнаньні з мінулым годам на с.-г. пытаньні. Разгляд пытаньняў прэзыдыумам, а не адным старшынёю.

У галіне каапэраваньня ёсьць наступныя дасягненьні: набыта ўласнае памяшканьне для крамы ў в. Грычына і перанесены цэнтр з Грычына ў Фаніпаль, як у больш выгаднае месца.

За год працы с.-с. шмат зьвернута ўвагі на барацьбу з самагонам. Адабрана шмат апаратаў, якія адасланы ў райміліцыю.

Вядзецца кантактная праца камітэту ўзаемадапамогі і сельсавету, на прэзыдыумах якога заслухоўваюцца справаздачы аб працы.

Гэта толькі галоўнае, што кідаецца ў вочы з працы сельсавету за год. А колькі няпрыкметных на першы погляд дасягненьняў у штодзённай працы.

Але ўсё-ж такі поруч з дасягненьнямі ёсьць і недахваты, як то скаргі насельніцтва на адсутнасьць мэд. пункту ў в. Грычына, як у буйным пункце і на тракце (раней тут быў мэдыц. пункт).

Маюцца досыць значныя пасечкі лесу ў лясох мясцовага значэньня. Сельсаветам прымаюцца меры, але не дастатковыя. Віною гэтых пасечак—недахват апалу.

Недастатковая праца па рамонту дарог і мастоў мясцовага значэньня, а таксама па землябудаўніцтву, асабліва в. Грычына, якая дамагаецца пераходу на пасёлкі.

Слабая актыўнасьць членаў с.-с. у працы і няпрыманьне мер з боку сельсавету, недастатковае кіраўніцтва камісіямі пры сельсавеце, слабае паступленьне падатку, слабае кіраўніцтва каапэрацыяй, у выніку чаго не скарыстан увесь фонд на каапэраваньне беднаты.

Вось усе тыя дасягненьні і недахваты, якія мае наш сельсавет за год сваёй працы і з якімі ён рыхтуецца выступіць на справаздачу перад насельніцтвам.

Аер.

Грычынскі с.-с., Самахвалавіцкі раён.

Вёска сёньня.

Актыўнасьць беднаты ў барацьбе з заможнікам.

(З перавыбарчых сходак к-таў узаемадапамогі).

Сярод Ніўчан.

Нядзеля... Мароз і сівер, што, як кажуць, добры гаспадар і сабакі вон ня гоніць.

Да в. Ніўкі ад Лагойску 6 вёрст. Дарога ўся лесам. У лесе—сьнег абапал дарогі патоптан ваўкамі.

— Кожны дзень па 4 па 6 стаямі ходзяць,—кажа спаткаўшыся мне дзядзька,—на днях 2-х забілі. Вечарам хадзіць апасна.

Лес канчаецца. Вось у лагчыне сярод лесу невялічкая вёска Ніўкі. Хаця Ніўкі з усіх бакоў акружаны лесам, але ва ўсёй вёсцы выглядае больш прыгожа адна толькі хатка. Усе астатнія старэнькія, некаторыя чуць, чуць стаяць. Гэта ўжо сьведчыць што Ніўчане—бедняки.

Перад вёскай раскінуліся 2 хутары з вялікімі, прыгожымі будынкамі.

— Гэта ранейшыя нашы панкі,—кажа дзядзька з Ніваk.

Запраўдныя „дзехцяры“—напішэце ў газэтку.

Сходку рашылі склікаць у былўшага старшыні с-с.

— Дарма, што я няпісьменны, але дзела ішлі, а ўсё чытаў мне і пісаў сэкратар, кажа са задаваленьнем былшы „прэд.“.

Пашлі гутаркі:

— Мы запраўдныя «дзехцяры», жывём сярод лесу, як ваўкі, да нас ніхто ніколі ня едзе.

— Нават старшыня с-савету і то толькі ў год раз бывае, як піша зямлю на падатак

— Сходак у нас не праводзіцца.

— Хоць двароў у нас і няшмат (менш 20), але дзяцей школьнага ўзросту паўсотні. Раней была школка, але настаўнік Патапаў—п'яніца, дзяцей вучыў дрэнна і як падалі заяву, настаўніка зволілі, а нам другога ня далі, скардзіцца былшы „прэд“, цяпер абяцаюць, абяцаюць і не даюць.

У другую вёску хадзіць нельга, далёка. Вось чаму мы ўсе няпісьменныя. (У вёсцы толькі 3 чалавекі крыху пісьменныя).

Складаецца ўражаньне, што запраўды пад бокам цэнтру раёну закінутая вёска, якая рвецца даць сьвет хоць новаму, маладому пакаленьню. Дае памяшканьне пад школу і іншую дапамогу, а школы пакуль што не адчынілі, а гэта патрэбна.

На ўсю вёску выпісваецца адна газэта. Выпісвае батрак.

— Напішэце аб нас,—просяць—у газэтку.

За камітэт—супроць заможніка.

На сходку сабралася 83,3 проц. усіх двароў, а сяброў к-ту, маючых праў выбіраць—39 пр. з іх жанчын больш 20 пр.

Даклады аб працы раённага і сельскага камітэту ўзаемадапамогі. Па дакладу зал пытаньні і практычныя прапановы: пабудаваць цагельны завод, бо тут і раней такі завод быў і надта добрая гліна.

— Паставіць пытаньне Райкамзайму перад належнымі органамі, каб усякія ўстановы і арцелі па разных распрацоўках і лесазагатоўках абавязкова наймалі возчыкаў праз камітэт узаемадапамогі і заключалі дагаворы.

Грамадзкім парадкам апрацоўваць камітэцкую зямлю і шмат іншых прапаноў у наказ.

— Сяброўскія ўзносы трэба плаціць, запазычанасьць (за 2 гады) ліквідаваць, кажуць беднякі.

— Няхай даруюць нядоімку ўзносаў, дык будзем плаціць з новага году гэтага,—уносіць прапанову заможнік Невяровіч.

Некаторыя яго падтрымліваюць. Пашлі спрэчкі, крыкі. Наастатак прапанова:

— Хто хоча плаціць і каму патрэбен к-т, запісывайцеся.

Запісываецца 29. Застаецца 5, з іх адзін серадняк і 4 заможнікі, быўш. панкі, у якіх адрэзалі зямлю.

— Вядома чаму, кажа дакладчык, яны багатыя, ня хочуць падтрымаць вас, бедных.

Ва ўсіх настрой супроць гэтых заможнікаў.

Невяровіч хоча даказаць, што ён адмаўляецца, бо ня мае магчымасьці плаціць узносы.

Яму не даюць гаварыць

Адна жанчына—батрачка кажа:

— Калі Невяровіч ня можа, дык хто можа ведаем мы Невяровіча.

Няёмка адчуваюць сябе заможнікі, але пярэчыць няма чым. Бедната права. З нядаўніх як-бы „суседзяў прыяцеляў“, якімі адчувалі сябе на сходзе заможнікі: Невяровічы і Дуброўскія, яны пачулі да сябе клясавую варожасьць, пачулі сябе слабымі супроць вяскоўцаў-беднаты і ня прыняўшы ўдзелу ў выбарах упаўнаважаных пайшлі [illegible]

— Няхай ідуць, буркнуў нехта, абойдземся.

В выбары сельупаўнаважаных былі сур'ёзныя і актыўныя.

— Абязцельна абраць Давідчыка, ён батрак, граматны, актыўны і будзе добра працаваць, у адзін голас заяўляюць усе.

Другога абіраюць серадняка плацячага падатку 10 р.

Позна, а 11-й гадзіне ўночы, папярэдзіўшы нас у апасцы ваўкоў на дарозе ў Лагойск і пажадаўшы лепшай далейшай працы новаму к-ту, Ніўчане сталі разыходзіцца.

Я. К.

Лагойскі р., Меншчына.

Нашы недахваты.

У працы Азярыцка-Слабадзкога с.-савету больш заўважана недахватаў, чым дасягненьняў.

Ён з першых крокаў адхіліўся ад дадзенага яму выбіральнікамі наказу: скласьці плян працы, зьвярнуць увагу на працу камісіяў і арганізацыяў на тэрыторыі савету.

Таму праца с.-савету насіла стыхійны бесплянавы характар. Камісіі ня былі адноўлены і таму зусім не працавалі А тым часам у лясох мясцовага значэньня зроблены былі вялікія парубкі, і лясок збыт парубшчыкамі у Менск.

Камітэт узаемадапамогі заснуў, праспаў веснавую і асеньнюю пасяўную кампанію, а сельсавет і пальцам не крануў, каб яго разварушыць. Адбылося 18 сялянскіх сходаў за справаздачны пэрыяд, з якіх сельсаветам былі праведзены толькі два, астатнія праходзілі самастойна.

Масты і дарогі засталіся разбуранымі, ня гледзячы на шматлікія паперкі і напаміны з Райвыканкому. Не прапрацоўваліся і ня выконваліся дырэктывы прэзыдыуму і пленуму РВК.

Няплянава праходзіла праца ў адносінах правядзеньня пленумаў, якіх за ўвесь час было праведзена 6 і то дзякуючы кампаніям, таксама і прэзыдыумаў сельсавету, якіх было толькі 4.

У час кампаніі «Тыдню абароны» нічога ня зроблена.

Абсьледаваньнем выяўлена няправільная рэгістрацыя шлюбаў—бяз мэтрычных справак і часта бяз подпісаў сьведак, што зграмаджае працу райстатыстыка.

Баяўся сельсавет выступіць са справаздачай перад насельніцтвам і ніводнай не рабіў.

Але побач з такімі недахватамі ёсьць і дасягненьні. Праведзена ў двух вёсках землеўпарадкаваньне і адчынена ў глухім кутку сельсавету школа.

Райвыканкомам зроблена дэтальнае абсьледваньне працы сельсавету, заменены адказныя працаўнікі актыўнымі членамі сельсавету і праца пачала наладжвацца.

С.

Смалявіцкі раён.

Па чатырох краінах.

(Уражаньні і сапраўднасьць).

За аглядам Парыжу.

Па некаторых вестках у Парыжы штодня бывае, сярэднім, звыш двухсот тысяч чужаземцаў турыстаў. Яны прыяжджаюць з усіх канцоў сьвету паглядзець знатных мейсц і помнікаў гэтага гораду, пажыць і павесяліцца ў ім. Болей усяго ў Парыж наведвае амэрыканцаў, якія вязуць туды спускаць свае доляры. Нізкая французская валюта адчыняе шырокую дарогу пану-доляру, якому ў Парыжы даецца вялікая пашана. Ухіл перад амэрыканскім дзядзькаю вельмі яскрава ілюстраваўся Парыжам у час нашага быцьця там. Я ўжо казаў, што мы прыехаўшы ў Парыж, засталі там трыццаць тысяч амэрыканскіх легіянэраў. Апошнія запаўнялі ўсе вуліцы і прыметныя мейсцы гораду. Пачынаючы ад Пантэона і канчаючы распуснымі дамамі Монмартра—усюды мігаліся легіянэрскія суконныя з жоўтымі палскамі магэркі. Ім схіляліся тысячы нацыянальных сьцягаў, устаўленых на ўрадавых будынках. Перад імі растулялася публіка на бульварах і пляцох, ім пакорліва служылі ў рэстаранах у танцлёкалях, у кафэ і ў кабарэ лакеі і ўпраўляючыя. Для іх спэцыяльна прыкамандыроўваліся гіды (праваднікі), даваліся асобныя трамваі, аўтобусы. Для іх быў наладжаны грандыёзны раут на надворку Дому Інвалідаў. Нават Гранд-Опэра, закасьцянеўшая ў рытуале арыстакратычнай традыцыі—зламала апошнюю перад амэрыканцамі. Загароджаная ад французскай беднай, рабочай і мяшчанскай публікі розным перашкодамі, з якіх галоўнаю зьяўляецца абавязак кожнаму мужчыну, які хоча быць у гэтым тэатры, адзець смокінг—і гэта пратухлая буржуазнасьцю цырымоньня была адменена.

Гэтым выкарысталі і мы. У пляне нашага азнаямленьня з Парыжам стаяла і наведаньне Гранд-Опэры. Але калі мы заікнуліся аб гэтым, то перакладчык нас пераняў досыць дзіўным для нас папярэджаньнем: вас бяз смокінгу ў Гранд-Опэру ня пусьцяць. Калі хочаце, бярэце смокінг на пракат. Што-ж за дзіва—можна. Міхасі, аднак, рашылі лепі ўзабрацца на раёк і прастаяць цэлы спэктакль у звычайных гарнітурах (на райку—пад столью, адкуль вельмі цяжка што бачыць, можна было аставацца бяз смокінгу), чымся браць на пракат смокінг. Куды было мне адставаць ад маіх сяброў—трэ' было згадзіцца. І вось, якава было зьдзіўленьне перакладчыка, ніколі ня былшага ў Гранд Опэры за адсутнасьцю смокінгу, калі касырша ўрачыста заявіла: з прычыны прыезду амэрыканскіх легіянэраў можна на любое мейсца садзіцца бяз смокінгу. Мы купілі білеты другога раду на другім балконе і, дзякуючы легіянэрам, прасядзелі спэктакль звычайнымі людзьмі...

Мы трапілі ў Гранд-Опэра на опэру Р. Вагнэра «Вальківр'я». Удзельнікі—артысты папаліся добрымі і выконвалі свае ролі мастацка. Зігмунда, Вотана, Брунгільду і Фрыку можна было слухаць з захапленьнем. Але слухаць ня так доўга, як таго патрабуе спэктакль. Магутная грымучая музыка Р. Вагнэра і аднастойнае, бяз усякага руху, пяяньне артыстых —рабіліся ўтомнымі. Цяжка было высядзець тры з лішнім гадзіны—усё-ж мы дасядзелі славы дасканалых тэатралаў і высядзелі. У антрактах выкарысталі час для агляду будынку тэатру. Трэба сказаць, што будынак цікавы. Знадворку ён мае звычайны парыскім будынкам сумна-зялёны выгляд. З архітэктурнымі ўборамі, з цяжкім, шырокім каменным ганкам пры ўходзе,—ён выглядае вытачаным з мармуру ў сярэдзіне. Асабліва робіць моцнае ўражаньне прасторнае, чыстае файэ тэатру. Усюды адна монумэнтальнасьць. Пры гэтым, кідаецца ў вочы, што пры будове галоўная ўвага аддавалася не глядзельнай частцы, а фойэ. І гэта зразумела, фойэ Гранд-Опэры адведзена для промінаду і флірту, якія цікавей для арыстакратыі, як самы спэктакль... Далёка няўгадныя мейсцы для сядзеньня ў глядзельным залі яшчэ болей надаюць ахвоты хутчэй дачакацца антракту і нагуляць на сьветлым зэркальным фойэ. І пастаноўка і сама ігра ў Гранд-Опэры старыя, трывіальныя, далёка горшыя ад ігры і пастановак маскоўскіх і ленінградзкіх опэрных тэатраў... Да рэчы, калі мы днём раней наведалі другі французскі опэрны тэатр камічэскую опэру, то нас зьдзівіла ігра опэры «Кармэн». Чамусьці апошняя гралася на манэр опэрэтак, напалову ў гутарках. Доўгія дыялёгі Донхозе і Кармэн, Торрэадора і кантрабандыстых пры шэрай шаблённай дэкарацыі—зрабіла на нас зусім нявыгаднае ўражаньне... Яскравыя, дынамічныя, жыцьцёрадыя рэўю цягнулі нас да сябе.

Але апошнія, як і опэрныя тэатры, ішлі ў нас ня першым пунктам аглядальнае праграмы. Кожны (а ў тым ліку і мы), хто прыяжджае ў Парыж, перш за ўсё сьпяшыць агледзець яго з трохсотмэтравай вышыні Эйфэлевай башты.

Надзвычай цікаўная рэч—знаходзіцца на гэткай вышыні і мераць паглядам неасяжныя размахі вагромністага гораду. І сама па сабе Эйфэлева башта прыцягвае вашу ўвагу да сваіх прыгожых сталёвых пераплётаў, да стройнасьці пекна скапструіраванай калёны, лёгка шыбаючай угору. У сінім паветры; яна губляе сваю груптоўнасьць і робіцца цацкаю, сплеценай з дроту і адзетаю ў баярскую шапку. Здаецца гайдае яе лёгкі вятрыска і людзі, якія тысячамі ў дзень наведваюць яе, здаецца, усяго азіраюць яе і толькі. Тым часам вагромная чатырохслуповая аснова башты, пад якою пройдзе трохпавярховы будынак, менавіта служыць для агляду Парыжу. На аднэй з устойных апор дзень-у-дзень нясупынна поўзае зьнізу ўверх і зьверху ўніз вялікая, чалавек на пяцьдзясят пад'ёмка. Яна ўзвозіць публіку на першы паверх башты і перадае другой пад'ёмцы; другая адвозіць на другі паверх і перадае трэцяй. У самым вузкім мейсцы, дзе башта фабрычным комінам сягае ўверх, маецца трэцяя перасадка. Нарэшце, вы дасягаеце верхавіны і выходзіце на пляцоўку, якая з зямлі вам здавалася шапкаю. Тут вы чуеце сябе спакойна пасьля таго жаху, каторы спраўляе вас ад другога паверху да апошняй спынкі. Гіне ўражаньне, што башта вось-вось зломіцца і вы кулём панясецеся ўніз. Цягне, як магнэсам агледзець Парыж, прытуліўшыся к высокаму, па шыю паркану. Перад вамі адкрываецца цудоўная панарама: Парыж з яго зялёнымі ваколіцамі—як на далоні. Магутнаю гаммаю ўздымаецца да вас гарадзкі гул, мурашкамі поўзаюць па вузкіх разорках-вуліцах людзі. І гэткія будынкі, як Пантэон, Дом Інвалідаў і Норт-Дам (сабор парыскае божае мацеры), тэатр Трокадэро і інш. выглядаюць невялічкімі дачкамі. Вузкаю палоскаю ўецца ў каменных берагох Сэна, струною бягуць на некалькі кілёмэтраў Ялісейскія палі, зялёнаю плямаю ўкроплены Булонскі лес, Тюльерыйскі і Люксэмбурскі сады. Пукатым гузам узьнімаецца ўзвышша Монмартра. З-пад фундаманту башты вырываецца электрычная дарога, якая паўз гранітныя сьцены Сэны нясецца к Вэрсалю. Далёка ў ваколіцах дымяцца фабрычныя коміны, бялеюць кропкамі домікі рабочых. Тамжа ляжаць вядомыя па растрэлу камунараў могілкі Пэр-Ляшэз. Нельга адарвацца вачыма; пражэш, каб паўней і надалей увабраць табе ўсю веліч разгорнутае панарамы. Але тут-жа каля цябе ідзе торг рознымі штучкамі з малюнкам Эйфэлевай башты і напрыменна з Напалявонам Першым, і ты ня можаш не пацікавіцца. Гэта-ж кожны дзень з куфэрачкамі ў руках вось гэтых чацьвёра жанчын-гандлярак узьбіраюцца на трохсотмятровую вышыню, каб там прадаць на некалькі франкаў рэчаў на ўспамін. І спрытны француз-карыкатурыст, падзяляючы іх кампаньню, цешыць публіку карыкатурнымі здымкамі «у адну хвіліну за дзесяць франкаў». Куды не прадзезе чалавек, каб толькі выкарыстаць магчымасьць барацьбы за існаваньне...

Пры ўздыме на башту і пры спуску адтуль мы мінаем сьлесароў рабочых, якія з тэю-ж мэтаю змаганьня за жыцьцё чапляюцца па жалезных рэбрах башты за вагромністай вышыні і ўладжваюць электрычную праводку. Жах бярэ, гледзячы на іх. Вось-вось трапіцца неасьцярожлівы рух і ад беднага электраманцёра не астанецца мокрае мясьціны. Наўрад ці пашкадуе яго гарадзкая самаўправа, за тлустую плату ад амэрыканскага аўтамабільнага караля Цітраёна папхнуўшая яго на апаслівую працу па башту. Затое ўвабраная ў полымя рознастайных агнёў, з якіх што дзесяць хвілін загараецца прозьвішча Цітраёна, башта цешыць вока начнога гледача, завучы яго купіць аўтамабіль. Ноч-у-ноч пераліваецца на Эйфэлевай башце сапраўды эфэктная рэклама таго-ж самага амэрыканскага дзядзькі. Той-жа доляр, якому на расхлест дзьверы монмартскіх піўнушак і распусных дамоў, падняўся на верхавіну башты і выразна сымбалізуе свае аўтарытэт і сілу ў Францыі. Францыя—пераможніца ў сусьветнай вайне, нізка схіляе перад ім голаву. У яе буржуазнае ўлады не хапае сьмеласьці насупярэчыць рашучаму наступу амэрыканскага капіталу. Як-ні-як, а трэба памятаць васальную залежнасьць яму, маючы ў даўгу некалькі дзесяткаў міліярдаў. Ды хто ведае, як будзе ў наступным.

А мо' трапіцца яшчэ калі зьвярнуцца за дапамогай—ці-ж варта парываць прыяцельскія адносіны! І прыём амэрыканскіх легіянэраў і адданая для амэрыканскае рэклямы Эйфэлева башта аднакава сьведчаць аб тым, што французская буржуазея гэта добра помніць... Але поруч з гэтым газэты дзень-у-дзень крычалі аб ускладненых адносінах паміж Францыяй і Амэрыкай з-за мытнага пытаньня. Закон супярэчнасьці капіталістычнага разьвіцьця кіруе сваім шляхам...

У кожным разе амэрыканцы ва Францыі пачотныя госьці. Мы і ня думалі да іх раўняцца. Нашаму брату аставалася скромным чынам аддацца далейшаму агляду Парыжу ў баку ад усякіх высокіх матэрыяў.

Ад Эйфэлевай башты мы папарадку прыняліся за Луўр, Люксэмбурскі музэй, музэй рэвалюцыі, музэй скульптур Родэна, музэй Клюні, Пантэон, Дом Інвалідаў, Трыумфальную арку і інш. Для нашай навукова-культурнай мэты найболей цікавым быў Парыж менавіта ў гэтым яго разрэзе.

(Далей будзе).

З. ЖЫЛУНОВІЧ.

Папярэднія вынікі выкананьня дзяржбюджэту за кастрычнік-лістапад 1927-28 бюдж. году.

Здавальненьне неадкладных патрэбаў рэспублікі і ажыцьцяўленьня прадугледжаных урадам па бюджэту мерапрыёмстваў патрабуе як ад фінансавых органаў, так і адпаведных ведамстваў асаблівай увагі да выкананьня прыбытковай часткі дзяржбюджэту.

У гэтым годзе, у зьвязку з напружанасьцю дзяржбюджэту, пытаньне аб прыняцьці належных захадаў да забясьпечаньня поўнага выкананьня прыбытковай часткі дзяржбюджэту павінна быць пастаўлена ва ўсёй сваёй шырыні.

У сучасны момант, па данных за кастрычнік-лістапад г. г., ёсьць магчымасьць падвесьці некаторыя ітогі выкананьня дзяржбюджэту БССР у 1927-28 г. і азна- [illegible] —5.671.502 руб. у той час, як гэта наступленьне ў бягучым годзе склала—5.816.584 руб.

Такім чынам, адгэтуль відаць, што наступленьне прыбыткаў за 2 месяцы ў 1927-28 г. (бяз Гомельшчыны) у абсалютных лічбах, у параўнаньні з тым-жа пэрыядам 1926-27 г., дае нязначнае павялічэньне. Але калі прыняць пад увагу павялічэньне ў 1927-28 г. аб'ёму выдатковай часткі дзяржбюджэту супроць 1926-27 г.—на 28,8 проц.—дык неабходна прыйсьці да вываду, што пры значным росьце выдаткаў па дзяржбюджэту 1927-28 г.—выкананьне прыбытковай часткі дзяржбюджэту ў кастрычніку-лістападзе г. г. ня можа быць прызнана спрыяючым у сэнсе забясьпечаньня поўнага выкананьня выдатковай часткі дзяржбюджэту.

Ужо ў кастрычніку месяцы выявілася, што вытвараныя выдаткі па дзяржбюджэту БССР не пакрываюцца паступіўшымі прыбыткамі, і перавышэньне выдаткаў дасягнула 450.000 руб. Гэта становішча выклікала неабходнасьць перанясеньня на наступны квартал крэдытаў, з адчыненых на 1 квартал, ня менш як 820 000 руб., пры чым прышлося скараціць і некаторыя нават неадкладныя выдаткі, напрыклад, на барацьбу з беспрацоўем, фінансаваньне сельскае гаспадаркі і інш.

Аднак, ня гледзячы на правядзеньне паказанага мерапрыёмства, усё-ткі пры параўнаньні паступіўшых за кастрычнік і лістапад г. г. прыбыткаў з вытваранымі за той-жа пэрыяд выдаткамі, мы маем, як і ў кастрычніку, значнае разыходжаньне паміж імі. Гэтак, паступіўшыя ў касы НКФ за 2 месяцы прыбыткі складаюць 7.285.347 р. пры выдатках у 7.780.912 руб.

Калі-ж прыняць пад увагу, што з крэдытаў, адчыненых на І-шы квартал, перанесены на наступны квартал 820.000 руб., з якіх частка павінна была-б быць выдаткована ў працягу разглядаемых месяцаў, дык адзначанае разыходжаньне паміж прыбыткамі і выдаткамі яшчэ больш павялічыцца. Між тым, месяцы кастрычнік і лістапад зьяўляюцца спрыяючымі ў адносінах выкананьня прыбытковай часткі дзяржбюджэту, паколькі ў гэтыя месяцы звычайна паступаюць значныя авансы па сельска-гаспадарчаму падатку і патэнтнаму збору.

Праўда, данныя наступленьні прыбыткаў у 1927-28 г. толькі за 2 месяцы не даюць магчымасьці зрабіць акрэсьленыя вывады наконт выкананьня прыбытковай часткі дзяржбюджэту, але і за гэты кароткі пэрыяд ужо ёсьць магчымасьць адзначыць слабы тэмп выкананьня прыбытковай часткі дзяржбюджэту па некаторых прыбытковых крыніцах, што, галоўным чынам, і зьявілася прычынай значнага разыходжаньня паміж выкананьнем прыбытковай і выдатковай частак дзяржбюджэту. Так, сельска-гаспадарчы падатак за 2 месяцы гэтага году як у абсалютных лічбах, так і ў працэнтных адносінах да гадавога бюджэтнага [illegible] бюджэту БССР, бяз Гомельшчыны, складае ў абсалютных лічбах 2.343.692 руб., альбо 30,3 проц., у той час, як гэта паступленьне ў бягучым годзе было—2.024.385 руб., альбо 24,8 проц. гадавога прызначэньня па бюджэту.

Па непадатковых прыбытках трэба адзначыць як найбольш слабае паступленьне па адлічэньнях ад прыбыткаў прамысловасьці і гандлю: усяго паступіла за 2 месяцы 141.000 р. альбо 6,1 проц. гадавога прызначэньня. Праўда, паказаныя адлічэньні ад прыбыткаў паступаюць у большасьці сваёй у III і IV кварталах г. г., але, калі прыняць пад увагу, што па адлічэньнях ад прыбыткаў прамысловасьці маецца 972.698 руб. недабору па бюджэту 1926-27 г., які павінен паступаць у бюджэт 1927-28 г., галоўным чынам, у працягу першых двух кварталаў дык неабходна прыйсьці да вываду, што ў адносінах паступленьня ў бюджэт адлічэньня ад прыбыткаў прамысловасьці і гандлю справа абстаіць ня зусім спрыяюча.

Таксама слаба паступаюць даходы па звароту дзяржвыдаткаў, дзе асноўную прыбытковую крыніцу складае даход ад землеўпарадкаваньня. Прызначана было на 1927-28 г.—690.400 руб., у лік якіх паступіла за 2 месяцы г. г. усяго 27.923 р., альбо 4 проц.

Паступленьне прыбыткаў за 2 месяцы (7.285.347 руб.) адносна гадавога прызначэньня па дзяржбюджэту 1927-28 году (46.146.340 р.) складае 15,8 проц. Калі-ж лічыць умоўна, што за 2 месяцы павінна было паступіць адна шостая гадавога прызначэньня, альбо 7.690.000 руб., то і ў гэтым выпадку мы маем недапаступленьне агульнай сумы прыбыткаў на 5,3 проц.

Якія-ж вывады напрашваюцца адгэтуль? Неабходнасьць прыняцьця належных захадаў да ўзмацненьня паступленьня прыбыткаў па тых прыбытковых крыніцах, па якіх ужо выявіўся слабы тэмп паступленьня, а таксама да забясьпечаньня поўнага выкананьня прыбытковай часткі дзяржбюджэту 1927-28 г.—вось адказ, які павінен быць пастаўлен у задачу як фінансавых органаў, так і ведамстваў, адміністрыруючых прыбыткі.

Д. М.

У САВЕЦЕ НАР. КАМІСАРАЎ БССР

Пасяджэньне 31 сьнежня 1927 г.

[illegible]

АБ АСЫГНАВАНЬНІ СРОДКАЎ НА ЎТРЫМАНЬНЕ АДДЗЯЛЕНЬНЯ БЕЛ. ДЗЯРЖ. БІБЛІЯТЭКІ Ў ВІЦЕБСКУ.

[illegible]

АБ ПРОДАЖУ ХЛЕБНАГА ВІНА.

[illegible]

НОВЫЯ ДАСЬЛЕДЧЫЯ СТАНЦЫІ ПРЫ БЕЛАРУСКІМ НАВУКОВА-ДАСЬЛЕДЧЫМ ІНСТЫТУЦЕ.

[illegible] ніцтву Беларускага Навукова-Дасьледчага Інстытуту Сельскай і Лясной Гаспадаркі імя Ў. І. Леніна пастанавіў адчыніць пры Інстытуце наступныя дасьледчыя станцыі: 1) станцыю буйнай жывёлагадоўлі, 2) сьвінаводную станцыю і 3) цэнтральную бульбяную станцыю.

Пасяджэньне 2 студзеня 1928 г.

АДЧЫНЕНЬНЕ КРЭДЫТАЎ НА ЎТРЫМАНЬНЕ НОВЫХ УСТАНОЎ НК АСЬВЕТЫ.

[illegible] дыты па каштарысу НК Асьветы на ўтрыманьне наступных устаноў: 1) аўтатрактарскія курсы ў Менску, 2) вячэрні рабочы тэхнікум у Віцебску, 3) школа сыравараў і масларобаў у Барысаве, 4) Лужасьлянская сельска-гаспадарчая школа па тэхніцы культур і па апрацоўцы лёну.

Хроніка.

Абсталяваньне для новага цагельнага заводу ў Клімавічах.

[illegible]

У госьці на лінкор «Парыжская Камуна»

[illegible]

Зьмены пры прыёме ў ВНУ.

[illegible]

Заграничныя камандыроўкі.

[illegible] Дзеля павышэньня кваліфікацыі навуковых працаўнікоў у 1928 годзе вызначаны 32 замежныя навуковыя камандыроўкі ў Нямеччыну, Францыю, Чэха-Славакію і іншыя краіны.

Школьнае будаўніцтва.

Згодна пляну ўвядзеньня ўсеагульнага навучаньня, у БССР павінна быць пабудавана 8.500 школьных кампдектаў. На гэта патрабуецца асыгнаваньне ў працягу 13 гадоў у суме 34.000.000 руб.

Папаўненьне Белдзяржмузэю.

У 1927 годзе ў Беларускі Дзяржаўны Музэй паступіла 2000 розных экспанатаў.

Завочныя курсы па вывучэньні эспэранто.

Беларускі камітэт саюзу эспэрантыстаў узьняў хадайніцтва перад НК Асьветы аб арганізацыі завочных курсаў па вывучэньні эспэранто. Мэта курсаў—падрыхтаваць працаўнікоў, якія-б маглі выкарыстаць свае веды для практычнай сувязі з заграничнымі рабочымі арганізацыямі.

Усебеларуская нарада акруговых інспэктароў аховы здароўя.

15-га студзеня пры НК Аховы Здароўя БССР адбудзецца ўсебеларуская нарада акруговых інспэктароў і акруговых санітарных урачоў. Нарада абмяркуе пытаньні 5-цігадовага пляну Нар. Кам. Аховы Здароўя, аб наляпшэньні абслугоўваньня мэдыцынскай дапамогай застрахаваных і інш.

13.351 чал. прайшло праз 2-ю ўсебеларускую мастацкую выстаўку.

Ужо падведзены вынікі працы 2-й усебеларускай мастацкай выстаўкі, праз якую прайшло 13.351 экскурсант.

47 новых электрамахавікоў.

[illegible]

Дапамога сем'ям чырвонаармейцаў.

[illegible]

На 4.500.000 руб. выпусьцяць прадукцыі тэкстыльныя заводы БССР.

[illegible]

Завоз мэталтавараў.

Зацьверджан плян завозу ў БССР мэталёвых тавараў на 1927-28 апэрацыйны год. Згодна гэтага пляну, у працягу студзеня для абслугоўваньня беларускага рынку мэталёвымі таварамі будзе завезена 185 тон сартавога жалеза, 110 тон дахавага і 25 тон ацынкаванага.

Зьніжэньне выдаткаў у мукамольных прадпрыемствах.

У сувязі з дырэктывамі ўраду аб скарачэньні адміністрацыйна-управаўленчых выдаткаў у 1927-28 г. на 20 проц., Нар. Кам. Гандлю БССР запрапанаваў усім дзяржаўным і каапэрацыйным мукамольным прадпрыемствам прыступіць да ажыцьцяўленьня гэтых дырэктыў.

4.744.000 руб. на жыльлёвае будаўніцтва.

У бягучым годзе на жыльлёвае рабочае будаўніцтва будзе адпушчана досыць буйная сума—4.744.000 руб., галоўным чынам, для рабочых цэнтраў Беларусі—Менску, Віцебску, Гомелю і Бабруйску.

15.000 руб. на загатоўку насеньня канюшыны.

Белсельбанк адпусьціў Віцебскаму Акрсельбанку 15.000 руб. на набыцьцё насеньня канюшыны, якое павінна быць загатоўлена ў межах акругі праз сельска-гаспадарчую каапэрацыю.

КОНКУРС НА ЛЕПШУЮ ЯЧЭЙКУ ТДА-АВІЯХІМУ.

Магілеўскі акруговы савет ТДА-Авіяхіму зараз вядзе ўзмацвёную падрыхтоўку да правядзеньня па акрузе конкурсу на лепшую ячэйку ТДА-Авіяхіму, лепшы вайсковы гурток і лепшы вайсковы куток.

Гэты конкурс будзе прыстасаваны да сьвяткаваньня 10 гадавіны Чырвонай арміі.

ДАСЯГНЕНЬНІ І НЕДАХОПЫ Ў ПРАВЯДЗЕНЬНІ ШКОЛЬНАГА ПЕРАПІСУ Ў БССР.

[illegible] важнай працы з боку загадчыкаў школамі, прычым у гэтых адносінах асабліва выявіўся Менск.

Аб правядзеньні школьнага перапісу ў раёнах дакладных вестак яшчэ няма, але першыя данныя кажуць аб тым, што на мясцох пытаньню перапісу была аддана належная ўвага. Неабходна заўважыць, што вялікую дапамогу ў правядзеньні перапісу на мясцох аказалі выканкомы і прафарганізацыі.

Усе матар'ялы ў ЦСУ паступяць да 1-га лютага, у працягу студзеня акрстатбюро павінны гэтыя матар'ялы прыняць, праверыць якасьць працы і скласьці кароткую справаздачу з першымі папярэднімі вынікамі перапісу.

З ЦСУ СССР атрымана паведамленьне, што цэнтральная камісія па правядзеньні школьнага перапісу ўжо прыступіла да разгляду і распрацоўкі перапісных матар'ялаў. 1-га лютага ў Маскве адбудзецца ўсесаюзная нарада пры ЦСУ СССР працаўнікоў саюзных і аўтаномных рэспублік. На гэтай нарадзе канчаткова будуць зацьверджаны плян і праграма па распрацоўцы перапіснога матар'ялу.

КУТОК РАБСЕЛЬКОРА.

Ці патрэбен селькору білет?

[illegible] тыя селькоры не ўпаўне зразумелі задачы селькораўскай арганізацыі.

На самай справе. Ці-ж можна згадзіцца з довадамі першага таварыша? Бязумоўна, нельга.

Дзеля таго, каб селькору былі вядомы лічбы (а лічбамі патрэбна ўгрунтоўваць кожны допіс), саўсім ня трэба білета. Для гэта трэба толькі адно—прымаць актыўны ўдзел у грамадзкай працы.

Скажам, к прыкладу, сёньня на сходзе сялян даннай вёскі ці сельсавету павінна абгаварвацца справаздача прэзыдыуму сельсавету, школы, КСУ, ці сельска-гаспадарчага крэдытнага таварыства, альбо спажы- [illegible] яго „юрыдычна" [illegible] меньше належным чынам разгарнуць працу.

Актыўны ўдзел селькора ва ўсёй грамадзкай працы, цесная сувязь селькораў і іх гурткоў з усімі мясцовымі ўстановамі і арганізацыямі і, у першую чаргу, з партыйнымі ячэйкамі—вось чым селькор заваюе аўтарытэт і давер'е як насельніцтва, так і мясцовых працаўнікоў. Ніякі білет гэтага ня дасьць.

Білет селькору не патрэбен.

М. Ш.

Селькораўская нарада.

У другой палове сьнежня адбылася ў м. Касьцюковічах нарада селькораў, якая зьяўляецца амаль першай за апошнія гады. На нараду зьявілася больш 25 таварышоў. Прадстаўнік ад газэты „Беларуская Вёска" зрабіў даклад аб працы „Бел. Вёскі" і працы з селькорамі. Селькоры гэтым дакладам зацікавіліся, аб чым сьведчаць запытаньні па дакладах і спрэчкі. Пасьля гэтага сьледчы правёў гутарку на тэму „рэвалюцыйная законнасьць і селькор". Ён падкрэсьліў што з Касьцюковіцкага раёну мала пішуць пра злачынствы ў вёсцы. У спрэчках было адзначана, што неабходна часьцей склікаць такія нарады і выказалі пажаданьне, каб у бліжэйшы тэрмін была склікана ўсебеларуская нарада селькораў. Трэба спадзявацца, што цяпер селькораўская праца ў нашым раёне палепшыцца. Селькоры, таксама, чакалі прадстаўніка ад „Магілеўскага Селяніна", які абяцаў прыехаць на нараду але яго не дачакаліся.

Рак.

Партыйнае жыцьцё

Праца ЦКК-РСІ ў 1927-28 годзе.

Прэзыдыум ЦКК-РСІ зацьвердзіў наступны плян работ па вывучэньню партпраблем і партправерачнай работы.

У першую чаргу ідуць тэмы па праверцы дырэктыў партыі; у гэтых адносінах будзе зроблена наступнае:

Праверка выкананьня дырэктыў партыі па нацпалітыцы, праверка выкананьня партдырэктыў аб рабоце савячэек па барацьбе з бюракратызмам (праверка выкананьня прапаноў абсьледаваньня ЦКК 1927 г.), праверка выкананьня ЛКСМБ пастаноў сакавікоўскага пленуму ЦК КП(б)Б, праверка выкананьня дырэктыў абсьледаваньня ЦКК аб унутрыпартыйнай дэмакратыі.

Зараз пачнецца абсьледаваньне камвузаў і савпартшкол пад пунктам гледжаньня праверкі якасьці падрыхтоўкі партыйных кадраў і праверка дырэктыў партыі па пытаньню аб замежных камандыроўках.

У галіне барацьбы з бюракратызмам павінны быць вывучаны наступныя пытаньні: дзейнасьць судова-сьледчых органаў па барацьбе з бюракратызмам і валакітай, праверка хуткасьці праходжаньня ў судова-сьледчых органах спраў, якія ўзбуджаюцца органамі КК-РСІ, праверка хуткасьці праходжаньня і рэагіраваньня на скаргі рабочых і сялян у органах РСІ, пракуратуры і выканкомаў.

У галіне барацьбы з хворымі зьявішчамі намячаецца абсьледаваньне дзейнасьці ячэек і райкому па папярэджаньню і барацьбе з хваробнымі зьявішчамі сярод камуністых.

У галіне рэгуляваньня росту партыі намечана абсьледаваньне дынамікі росту (прыём) і вубылі (выключэньні, выхады) арганізацыі КП(б) Беларусі і выкананьне партдырэктыў ў галіне рэгуляваньня росту партыі.

З пытаньняў сувязі з масамі будзе зроблена праверка выкананьня дырэктыў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б аб прыцягненьні мас і грамадзкіх арганізацый да працы па зьніжэньню цэн і барацьбы з недахопамі апарату, каапэрацыі, праверка рэагаваньня ўстановамі і арганізацыямі на рабселькораўскія заметкі.

Праца ЦКК-РСІ разьлічана на падтрыманьне з боку ўсіх працоўных, з дапамогай якіх яна будзе з посьпехам выканана.

Р. Г.

Вылазка камсамоліі на вёску.

(Зембін).

Група, у чалавек 20, камсамольцаў Зембінскай местачковай ячэйкі ЛКСМБ накіравалася ў вёску Жарсьцьвянку для правядзеньня масавага вечара разам з вясковай моладзьдзю. Справа загадзя была падрыхтавана. Зараней было забясьпечана досыць вялікае памяшканьне. Музыкант быў свой камсамолец.

Камсамольцы прышлі першымі У вочы кідалася дысцыплінаванасьць і камсамольская прыветлівасьць. Вечар пачаўся патаварыску.

Камсамол прывітаў моладзь сваёй гучнай песьняй. Новы, бадзёры матыў уносіў вясёлы настрой. Трэба адзначыць, што сьпевы праходзілі жвава і досыць добра. Большая частка камсамольцаў—вучні сямігодкі.

Вестка аб вечарынцы хутка ахваціла ваколіцу і падняла ўсю моладзь на ногі. Кватэра перапоўнілася народам. Нават старыя заглянулі да нас.

Новы факт паставіў вясковую моладзь спачатку ў бязьдзейнасьць. Яна з нейкім чаканьнем трымала сябе з боку, але для жвавасьці пушчаны ў ход агульныя сьпевы. Тут камсамолкі былі застрэльшчыкамі спайкі. Разам з дзяўчатамі пачалі сьпяваць вясковыя песьні. Мэта—дасягнута. Утварылася здаровая атмасфэра суцэльнага калектыву, што неабходна было для выкананьня праграмы вечара.

Праграма вечара выявілася ў наступным:

1. Сьпевы.
2. Вусная газэта.
3. Дэклямацыя.
4. Скокі.

На вечары вызначалася зрабіць даклад аа значэньні гэтага вечара, але абставіны дыктавалі замяніць яго вуснай газэтай, якая прайшла жывей.

Стала (напісанай) арганізаванай на першых кроках газэты выпусьціць не ўдалося.

Многа задавалася пытаньняў аб сельскай гаспадарцы, аб падатку, аб значэньні гэтага вечара і г. д. На ўсе пытаньні былі дадзены адказы камсамольцам-настаўнікам, маючага вышэйшую асьвету.

Дэклямацыя таксама знайшла сваё спачуваньне ў слухача. Матар'ял быў падобран такі, што мог усхваляваць чулую душу беларуса.

Усё гэта праходзіла з увагай і цікавасьцю.

Не гаворачы аб тых задавальненьнях, выказваных сялянствам, што прышлося пачуць кожнаму з камсамольцаў, я хачу падкрэсьліць задавальненьне аднаго старога, які ад шчырага сэрца гукаў:

«Хай жывуць кум-само-оль-цы на многае лета!».

Паглыбіць праграму вечара, як гэта вызначалася, за кошт гульняў, было немагчыма з прычыны цеснаты.

Спроба масавага вечара ўдалася. Пастаўленая мэта дасягнута. Задачы—апраўдаліся. Вечар прайшоў спакойна, без непаразуменьняў, і досыць удачна. Будзем чакаць і спадзявацца, што добры пачатак знойдзе далейшае пашырэньне сярод вясковай моладзі, якая выказала падзяку пры разьвітаньні.

Прысутны.

Праца з сялянамі-літоўцамі.

Для абслугоўваньня рабочых і сялян літоўцаў масавай працай пры некаторых акругкомах КП(б)Б былі створаны літбюро, а ў асобных акругах былі вызначаны ўпаўнаважаныя па працы сярод літоўцаў пры акругкомах партыі.

У літоўскіх калёніях арганізавана 15 літоўскіх чырвоных куткоў, адчынена адна літоўская школа і хата-чытальня.

Пры Інбелкультце арганізавана катэдра па вывучэньні літоўскай культуры.

У 6-ці раёнах з вялікай колькасьцю літоўскага насельніцтва праведзены раённыя канфэрэнцыі беспартыйных сялян-літоўцаў. У рабоце канфэрэнцыі прыняло ўдзел—742 чал. На канфэрэнцыях былі абгавораны больш хвалюючыя сялян-літоўцаў пытаньні (аб землеўпарадкаваньні, аб адчыненьні літоўскіх школ і інш.). Праведзены мітынгі з пастаноўкай дакладаў аб міжнародным становішчы і ў прыватнасьці аб становішчы ў Літве. У пэрыяд летніх вакацый у літоўскіх калёніях праводзілі работу 8 студэнтаў літоўскага сэктару Камуністычнага Унівэрсытэту нацменшасьцяў Захаду імя Мархлеўскага. Дзякуючы іх рабоце ніводнай калёніі не засталося не абслужанай дакладамі і гутаркамі на літоўскай мове.

Разгорнута ўзмоцненая падрыхтаўчая работа да склікаваньня на 8 студзеня першага ўсебеларускага зьезду сялян-літоўцаў.

З мая 1927 году арганізавана рэгулярнае выданьне двохтыднёвай літоўскай-сялянскай газэты «Чырвоны Пахар» («Раўданасіс Артояс»). Газэта гэта, якая зьяўляецца вялікім дасягненьнем у літоўскай нац. рабоце, адзіная ва ўсім СССР і за кароткі тэрмін свайго існаваньня заваявала даволі значны лік падпісчыкаў. 50 проц. усіх двароў літоўскіх калёній выпісваюць газэту.

Літоўскае сялянства праз сваю газэту падтрымоўвае сувязь з усімі літкалёніямі Савецкага Саюзу і з рабочымі арганізацыямі капіталістычных краін.

Адны толькі рабочыя арганізацыі Злучаных Штатаў Амэрыкі, Аргенціны выпісваюць 300 экз. газ. „Чырвоны Пахар".

У лістападзе вышаў з друку першы савецкі лемантар на літоўскай мове „Вучыся і працуй".

Выходзіць з друку зборнік рэвалюцыйных сьпеваў на літоўскай мове.

Клюбная праца праводзіцца ў польскім клюбе імя «Розы Люксэмбург».

У выніку праробленай сярод літоўскага насельніцтва працы, маецца пералом у настроях літоўцаў. Падагуліць працу сярод літоўцаў, абгаварыць становішча сялян-літоўцаў павінен ўсебеларускі зьезд сялян-літоўцаў, на які зьяжджаюцца 62 дэлегаты ад літоўскіх калёній.

АПА ЦК КП(б)Б занялося пытаньнем падрыхтоўкі новых палітасьветных працаўнікоў па абслугоўваньню літоўскіх калёній. З наступнага навучальнага году неабходная колькасьць месц у Магілеўскай і Віцебскай савпартшколах будзе адведзена для літоўцаў партыйцаў і камсамольцаў.

Прапанована акругкомам КП(б)Б узмацніць працу сярод літоўскага насельніцтва.

Частка месц у Белпэдтэхнікуме будзе адведзена літоўцам, для падрыхтоўкі настаўнікаў літоўскіх школ.

Усебеларускі зьезд сялян-літоўцаў бязумоўна яшчэ больш падштурхне ўперад працу сярод літоўцаў.

Р.

Крэдытаваньне сельскай гаспадаркі ў II квартале 1927-28 году.

На ўзмацненьне гаспадаркі вёскі будзе адпушчана 9.400.000 руб.

Белсельбанк на 2 квартал 27-28 г. зрабіў заяўку ў Цэнтральны Сельска-Гаспадарчы Банк на водпус 4530.000 руб. на вытворчае крэдытаваньне сельскай гаспадаркі Беларусі.

Гэтая заяўка задаволена Цэнтр. С.-Г. Банкам па доўгатэрміновым крэдытаваньні ў сумме 2.260.000 руб. і па кароткатэрміновым у суме 1.045.000 руб.; агулам адпушчана 3.305.000 р. Такім чынам, атрымана меней на 1.225.000 руб.; у рахунак недахватнай сумы намячаецца вучот вэксалёў Белсельбанку на 1.000.000 руб. у Цэнтральным Сельска - Гаспадарчым Банку.

Апрача таго, у II-м квартале праз Цэнтральны С.-Г. Банк будзе атрымана з Дзяржбанку каля 300—400 тыс. руб. Такім чынам, вытворчы квартальны плян поўнасьцю пакрываецца сродкамі па заяўцы Белсельбанку.

Неабходна адзначыць, што ў 2-м квартале ўсе сродкі па вытворчым крэдытаваньні ідуць на фінансаваньне сацыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі. З гэтых крэдытаў будзе адпушчана калхозам доўгатэрміновага крэдыту 420.000 руб. і кароткатэрміновага—60.000 руб.; на крэдытаваньне савхозаў—810.000 руб., з якіх 630.000 руб. доўгатэрміновага крэдыту, на забясьпечаньне машынамі—500.000 руб.

Трэба сказаць, што па гэтых трох групах да сучаснага моманту ніколі не адпускаліся пакваргальна такія буйныя сумы, а таму задачай Наркамзему, Белсельсаюзу і акруговых органаў на мясцох зьяўляецца правільнае вытворчае скарыстоўваньне гэтых сродкаў, якія маюць выключна вытворча-каапэрацыйны характар.

У II-м квартале гэтага году разам з камэрцыйным крэдытаваньнем **Белсельбанк накіроўвае на крэдытаваньне сел. гаспадаркі 9.400.000 руб.**

Трэба адзначыць, што ў сувязі з загатоўкай насеньня да вясеньняй пасяўной кампаніі і з перадачай Белсельбанку шэрагу кліентуры, Беларускае аддзяленьне Дзяржбанку павялічвае ліміт Белсельбанку на 400.000 р., г. зн. даводзіць яго да 1.250.000 р.

Такім чынам, становішча з крэдытаваньнем сельскай гаспадаркі ў Беларусі можна лічыць здавальняючым. Усе заяўкі, якія зьвязаны з загатоўкай насеньня да надыходзячай вясеньняй пасяўной кампаніі, Белсельбанк здаволіць поўнасьцю.

В. З.

СУД.

ВЫНІК СЛУЖБЫ КУЛАКА.

Пасьля перадачы Узьдзенскім лясьніцтвам сялянам вёскі Лазараўшчына лясоў мясцовага значэньня быў склікан агульны сход для абраньня ўпаўнаважанага над лясамі.

Прадвыбарная кампанія была праведзена насьпех, і ўпаўнаважаным пралез кулак Сьцяпан Лукашэвіч, які мае 25 дзесяцін зямлі.

Ідучы са сходкі, кулакі радаваліся:

— Хоць раз ды перамога на нашым баку: Лукашэвіч—свой чалавек, з ім можна будзе пагаманіць наконт уласнасьці лесу.

Сапраўды, кулакі часта зьбіраліся, шапталіся паміж сабой, як бы зноў зрабіцца ўласьнікамі лясоў; туды-сюды зьвярталіся з хадайніцтвам, але адказ атрымоўвалі адзін: «Уласнасьці на лясы і зямлю няма».

Упэўніўшыся, што лес будзе адпушчацца беднаце, кулачкі скарысталі пэрыяд службы Лукашэвіча і бяз усякага пляну і дазволу высеклі 110 дрэў, на суму 527 р.

Калі Лукашэвіча за нядбайства прыцягнулі да адказнасьці, ён сказаў: «Я не пільнаваў лесу таму, што не атрымліваў пэнсіі, і ня было часу сачыць, каб ня секлі лесу".

Менскі акруговы суд, разглядзеўшы гэту справу, прыгаварыў Сьцяпана Лукашэвіча на паўтара гады зьняволеньня, але на аснове амністыі ўраду СССР скараціў кару напалову.

А. Кастроў.

СУДОВАЯ ХРОНІКА.

Недарослы забойца.

Грамадз. вёскі Старыя-Дарогі, Чэрвенскага раёну, Алесь Камінскі, будучы яшчэ хлапцом, любіў хадзіць на вечарынкі і піць самагон. Такое выхаваньне зусім сапсавала хлапчука, і ён зрабіўся хуліганам. 20 верасьня 1925 году на вячорцы Камінскі пасправаўся з Дубовікам, з дарослым хлапцом, і пырнуў яму нажом у жывот, ад чаго Дубовік і памёр. Менскі акруговы суд прыгаварыў Алеся Камінскага на сем год зьняволеньня, скараціўшы пакараньне, як недаросламу на адну трэць і па амністыі напалову, агулам да 2 год і 4 месяцаў.

Гатовыя харчы і выпіўка.

Грамадз. г. Барысава Алесь Колбік на старасьці гадоў захацеў добра пажыць. Маючы ўласны дом, ён адчыніў прытулак распусты. У пяці пакоях разьмясьціў 5 прастытутак і за гэта атрымліваў ад іх гатовыя харчы і кожны вечар выпіўку. «Сытае" жыцьцё Колбіка парушыў Крымінальны Вышук, які прыцягнуў яго да адказнасьці. Выязная сэсія акруговага суду прыгаварыла Алеся Колбіка на тры гады зьняволеньня, скараціўшы гэту кару напалову па амністыі.

Фізкультура.

Спаборніцтвы гуртка фк. саюзу савгандальслужачых.

На спаборніцтвах па падняцьці цяжараў гуртка ф. к. саюзу савгандальслужачых на першае месца выйшлі т. Вайніловіч у лягчэйшай вазе, які набраў 850 фунтаў (рывок дзьвума рукамі—170 ф. і таўчок адной—165 ф.), і т. Рэнге у лёгкай вазе, які набраў 880 фунт. (жым дзьвума рукамі—205 ф. і рывок дзьвума рукамі—175 ф.). На акруговых і ўсебеларускіх спаборніцтвах выступіць савгандальслужачы т. Савіч (вага пяра) з прыблізным вынікам 910-915 ф., які намнога павысіць старое ўсебелар. дасягненьне.

Міжклюбныя спаборніцтвы.

Закончыліся міжклюбныя спаборніцтвы па падняцьці цяжараў і барбе. Удзел прымалі 3 клюбы („Дынамо", „КІМ" і клюб імя Р. Люксэмбург).

Першыя месцы атрымалі: у вазе пяра—т. Лапідус (754½ ф.), у лягчэйшай вазе—т. Мэханік (847 ф.) і ў лёгкай вазе—т. Серабранскі (828).

Па барбе на першых мясцох т. т. Новікаў („Дынамо"—вага пяра), Мэцык клюб „Р. Л."—лёгкая в.) і Мэханік („КІМ"—лягчэйшая в.).

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА**.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА Менскага Гарадзкога Савету № 34

31 сьнежня 1927 г.

Аб урачэбна-санітарным наглядзе за асобамі працуючымі ў харчавых прадпрыемствах, лазьнях, цырульнях, пральнях і гасьцініцах.

У мэтах абароны насельніцтва ад пошасных захворваньняў, перадаваемых праз харчавыя прадукты і іншыя прадметы асобамі, маючымі дачыненьне з гэткімі ў працэсе іх працы, Менскі Гарадзкі Савет пастанаўляе:

1. Абавязаць адміністрацыю дзяржаўных, грамадзкіх і ўласьнікаў прыватных харчавых прадпрыемстваў, лазьняў, цырульняў, пральняў і гасьцініц, прыняўшы на службу асоб адразу накіроўваць іх для мэдыцынскага агляду, які робіцца за кошт прадпрыемстваў.

2. Устанавіць штомесячны цалесны агляд Акруговай Інспэктурай Аховы Здароўя за кошт прадпрыемстваў асоб, працуючых у сталовых, буфэтах, крамах і магазынах з харчавымі прадуктамі і ў булачных, хлебапякарнях, цукернях і каўбасных прадпрыемствах, лазьнях, цырульнях, пральнях і гасьцініцах.

Увага: Адзнакі агляду павінны знаходзіцца ў прадпрыемствах і прад'яўляцца па трэбаваньні Санагляду.

3. Кантроль за выкананьнем гэтай пастановы ўскладаецца на Санагляд і Міліцыю.

4. Вінаватыя ў невыкананьні гэтай пастановы ўласьнікі і адміністрацыя прадпрыемстваў падлягаюць адказнасьці ў адміністрацыйным парадку штрафу да 300 руб., ці прымусовай працы да 3-х месяцаў.

5. Гэта абавязковая пастанова набывае моц праз сем дзён з дню яе выданьня.

Старшыня Менгарсавету **ЯЦКЕВІЧ**.

Сэкратар **ПАСЫНКОЎСКІ**.

КІНО-ТЭАТР.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

Чацьвер, 5-I „Бакханкі", трагэдыя ў трох дзеях.

Пятніца, 6-I „У мінулы час", народная трагэдыя ў 4 дзеях.

Субота, 7-I „Каля тэрасы", ДРАМА Ў 4-х ДЗЕЯХ З ЧАСОЎ 1918 г.

Нядзеля, 8-I „Цар Максімільян", драма ў трох дзеях з інтэрмэдыяй. Пачатак а 8 з палов. гадз.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА» — Сучасная драма „ЖЕНА" у 6 частках. Звыш праграмы—Рычард Толмэдж у камэдыі «Ловкие дельцы» у 6 частк.

КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА". — З аўторка, 3-га студзеня, новая заграничная пастаноўка „ГОЛУБАЯ КРОВЬ" Маст. драма ў 6 частках. АНОНС! Наступная пастаноўка—амэрыканск. баявік «ВЕЧНАЯ БОРЬБА»

КІНО «ПРАЛЕТАРЫ». — З аўторка 3 студзеня, „ВАША ЗНАКОМАЯ" Суч. бытавая драма ў 6 частк.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ". — З аўторка, 3 студзеня, 3-я апошняя сэрыя „КЛЕЙМО ПРЕСТУПЛЕНИЯ".)—(Кіно-раман у 8 частках.)—(

АГРОНОМИЧЕСКОЕ БЮРО

Московского Общества Сельского Хозяйства предлагает к сезону 1928 года СЕМЕНА: трав, огородные, цветочные и полевые испытанной всхожести и чистосортности.

Полный каталог бесплатно по требованию.

Адрес: Москва, Смоленский Бульвар, д. 8.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА Менскага Гарадзкога Савету № 33

31 сьнежня 1927 г.

Аб парадку карыстаньня вадой са студняў, належачых прыватным асобам, каапэрацыйным і дзяржаўным арганізацыям.

Менскі Гарадзкі Савет ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Абавязаць уласьнікаў прыватных, каапэрацыйных і дзяржаўных студняў:
   а) адпускаць ваколічнаму насяленьню ваду бясперашкодна і ў неабмежаванай колькасьці для патрэб хатняй гаспадаркі;
   б) трымаць студні ў поўнай тэхнічнай і санітарнай спраўнасьці;
   в) рабіць бягучы і капітальны рамонт студняў безадкладна за кошт сум, якія паступаюць за ваду.

2. Устанавіць на пакрыцьцё выдаткаў на ўтрыманьні і рамонту студняў спагнаньне платы з асоб, якія карыстаюцца вадой, у наступных разьмерах: па 8 кап. з кожнага члена сям'і (па 15 кап. з каня і каровы, па 5 кап. з казы і сьвіньні ў месяц).

Увага: утрыманцы Сабесу карыстаюцца вадой бясплатна.

3. Забараніць спагнаньне платы за ваду ў разьмерах вышэй паказаных у п. 2, а таксама дадатковыя зборы з карыстаючыхся вадой на рамонт студняў.

4. Нагляд за выкананьнем гэтае пастановы ўскладаецца на міліцыю і санітарны нагляд.

5. Вінаватыя ў парушэньні гэтай абавязковай пастановы падлягаюць адказнасьці ў адміністрацыйным парадку штрафу да 50 руб. ці прымусовым работам да 3-х тыдняў.

6. Гэтая пастанова ўступае ў сілу праз 7 дзён пасьля яе агалашэньня.

Старшыня Менгарсавету **ЯЦКЕВІЧ**.

Сэкратар **ПАСЫНКОЎСКІ**.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Сяброўскі білет Турэцкага У. М, выд. Аршанскім акрвыканкомам кв. № 193.

— Сяброўскі білет № 760 саюзу папернікаў Карнэчэва І. Ц., выд. фабкомам папернай ф-кі „Спартак", кв. № 194.

— Сяброўскі білет Мінковіча В. С., выд. саюзам саўгандальслужач. кв. № 195.

— Вучотна-конская кніжка № 955 Абрамовіча Т., выд. Капыльскім РВК, кв. № 196.

— Пасьведчаньне Кругер Р. І., выд. 1-ый агульна-адукац. курсамі, кв. № 197.

— Сяброўская кніжка Вараб'ёвай А. А., выд. саюзам нарсувязі, кв. № 198.

— Пасьведчаньне № 369 Кантаровіч Б. М., выд. агульна-адукац. курсамі, кв. № 199.

— Каапэрац. кніжка № 4113 Прышчэпчыка А., выд. МЦРК, кв. № 200.

— Пасьведчаньне № 912 аб інваліднасьці на атрыманьне пэнсіі выд. быўш. Чэрвенскім паветваенкаматам на імя Доўнара І. Р., кв. № 201.

— Вучотна-конская карт. Прахорчыка А., выд. Чэрвенск. вайсков. сталом, кв. № 202.

— Сяброўская кніжка № 1249 Блохман Ш., выд. Чэрвенскім спажыў. т-вам, кв. № 203.

— Сяброўская кніжка № 3508 Грыба П. А., выд. Ц. П. саюза с.-г. і лясных рабочых кв. № 187.

— Вучотна-вайсковы білет № 166-141 Турэцкага У. М., выд. Мазырскім Ваенкаматам, кв 188.

— Асабовае пасьведчаньне і мабілізац. лісток Турэцкага У. М., выд. Аршанскім Ваенкаматам, кв. № 189.

— Партбілет № 0802135 Турэцкага У. М., выд. Аршанскім акружкомам КПБ, кв. № 190.

— Сяброўскі білет № 150698 Турэцкага У. М., выд. саюзам Прац. зямлі і лесу Мазырск. акр. аддз. № 191.

— Даверанасьць № 3047 Аршанск. акр. саюзу с-г. і крэдытн. каапэратываў на імя Турэцкага У. М., кв. № 192.

— Каапэрац. кніжка № 1587 і квіт. аб здачы марак за № 343 на суму 186 р. 82 к., выд. МЦРК на імя Ляхоўскага В. Л. кв. № 184.

1 дзярж. друкарня

Галоўлітбел № 302.